

GİYİMLİK KUMAŞ VE EV TEKSTİLİ AÇISINDAN BİRLEŞİK KRALLIK

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ

AR-GE ŞUBESİ

TEMMUZ 2022

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER.....	3
Başlıca Sosyal Göstergeler.....	3
Coğrafi Konum.....	3
Siyasi ve İdari Yapı.....	4
Nüfus ve İstihdam.....	5
Doğal Kaynaklar.....	6
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	7
Temel Ekonomik Göstergeler.....	7
Pazar Fırsatları ve Tüketim.....	9
Bölgesel Eğilimler.....	10
3. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	10
Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü.....	10
4. DIŞ TİCARET.....	10
Birleşik Krallık'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar).....	10
Birleşik Krallık'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar).....	12
Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar).....	13
Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar).....	13
5. TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ.....	14
Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar).....	14
Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar).....	15
6. BİRLEŞİK KRALLIK TEKSTİL PAZARI.....	16
Başlıca Tekstil İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$).....	16
Başlıca Tekstil İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$).....	16
Başlıca Tekstil İhracatı Yapılan Ürünler (1000 \$).....	16
Başlıca Tekstil İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$).....	17
7. GİYİMLİK KUMAŞ VE EV TEKSTİLİ İHRACATI.....	17
Türkiye'nin Giyimlik Kumaş İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (Dolar).....	17
Türkiye'nin Ev Tekstili İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (Dolar).....	18
8. BİRLEŞİK KRALLIK PAZAR BİLGİLERİ.....	18
1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI.....	18
İthalat Rejimi.....	19
İhracat Rejimi.....	20
Gümrük Vergileri.....	20
İç Vergiler.....	21
Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar.....	21
Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme - Teknik Engeller.....	22
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ.....	23
Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları.....	23
Dağıtım Kanalları.....	24
Tüketici Tercihleri.....	24
Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler.....	26
Kamu İhaleleri.....	27
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	28
Tarım ve Hayvancılık.....	28
Sanayi.....	28
Hizmetler.....	29
Madencilik.....	33
Enerji.....	34
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER.....	35
İş Kültürü.....	35
Para Kullanımı.....	35
Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması.....	36
Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri.....	36
Yerel Saat.....	37
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER.....	37
Şirket Türleri.....	37
Şirket Kurma Prosedürü.....	38
Sigorta.....	39
Bankacılık Mevzuatı.....	40
Vizeler.....	41
KAYNAKÇA.....	43

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Nüfus	67,84 milyon (2022, IMF tahmini)
Dil	İngilizce (resmi dil); ayrıca bölgesel olarak İrlandaca, Galce ve İskoçça'nın çeşitli lehçeleri ile Kernevek dili
Yüzölçümü	244.100 km ²
Başkent	Londra
Başlıca Şehirleri	Birmingham, Leeds, Glasgow, Sheffield
Yönetim Şekli	Meşrutî Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kraliçe II. Elizabeth
Para Birimi	Pound (Sterling) (GBP)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, NATO, AK, AGİT'in de aralarında bulunduğu birçok uluslararası kuruluşa üyedir. Avrupa Birliği üyeliğinden 31 Ocak 2020 tarihinde çıkmıştır.

Coğrafi Konum

Kıta Avrupa'sının kuzeybatısında yer alan Britanya Adaları 244.100 km²'lik bir yüzölçümüne sahip bulunmaktadır. Bu adaların en büyüğü Büyük Britanya, ikinci en büyüğü ise Büyük Britanya adasının batısında bulunan ve üzerinde Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı adadır.

Ana adanın kuzeyinde bulunan İskoçya'nın batısında Hebrides takımada topluluğu yer alırken İskoçya'nın kuzeydoğusunda Orkney ve Shetland adaları sıralanmaktadır. Bütün bu adalar İngiltere'ye bağlıdır. Ancak, İngiltere ile Fransa arasında yer alan Channel Adaları ile İrlanda Denizindeki Isle of Man adası, uluslararası ilişkiler ve güvenlik bakımından Birleşik Krallık'a bağlı bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ın 244.100 kilometrekarelik yüzölçümünün 130.400 kilometrekarelik kısmı İngiltere'ye aitken, İskoçya 78.800, Galler 20.800 ve Kuzey İrlanda 14.100 kilometrekarelik alanı kapsamaktadır.

Başkenti Londra olan ülkenin diğer önemli şehirleri Birmingham, Leeds, Glasgow ve Sheffield'dir. Ülke topraklarının yaklaşık % 71'lik kısmı ekilmeye müsait alan ve çayırlardan, % 10'luk kısmı ormanlık alanlardan % 19'luk kısmı ise şehirlerden oluşmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Birleşik Krallık'ın yönetim sistemi anayasal monarşidir. Birleşik Krallık (Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı); İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşan bir devlettir. Büyük Britanya (Great Britain) terimi sadece İngiltere, İskoçya ve Galler'i kapsamaktadır. Anayasa adı altında düzenlenmiş tek bir anayasa metni bulunmamaktadır. Bunun yerine ülke, anayasa gücündeki yazılı mevzuat, yıllar itibarıyla oluşan içtihatlarla, örf ve adet hukuku ile uluslararası sözleşme hükümlerine dayalı olarak yönetilmektedir. Anayasa niteliğindeki anılan mevzuat Meclis tarafından çıkarılan yeni kanunlar ve anlaşmalarla değiştirilebilmektedir.

Devlet Başkanı Kraliçe II.Elizabeth, siyaset üstü bir konuma sahiptir. Başbakanlık görevi 24 Temmuz 2019 tarihinde Theresa May'den Boris Johnson'a geçmiştir.

İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'ndan oluşmaktadır. Toplam 645 üyesi bulunan Avam Kamarası'nın üyeleri beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

İşçi Partisi çoğunluk hükümeti tarafından gerçekleştirilen reformlarla, soydan geçme asilzadelerin Lordlar Kamarasına katılma hakları sona erdirilmiş, vasiyet yoluyla devredilen Lordluk unvanı (hereditary peer) feshedilmiştir.

Diğer taraftan, Blair hükümeti tarafından hayata geçirilen ayrı bir reformla, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'ya merkezden bir dizi yetki devri anlamı taşıyan değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1997 yılında Galler ve İskoçya'da yapılan referandumla, Merkezi Hükümetin ekonomi ve para politikası, dış politika, savunma ve ulusal güvenlik dışında kalan, eğitimden sağlığa, adalet hizmetlerinden ulaşım ve tarım politikalarına kadar bir dizi yetki 6 Mayıs 1999 tarihinde İskoçya Parlamentosu ve Galler Assamblesine aktarılmıştır.

1998 yılında imzalanan "The Good Friday Agreement" adıyla bilinen anlaşmanın Kuzey İrlanda'da yapılan referandum sonucunda onaylanması ile yapılan seçimler sonucunda oluşturulan Kuzey İrlanda Assamblesi ise Aralık 1999 itibarı ile çalışmalarına başlamıştır.

Ülkede 2016 yılı Haziran ayında yapılan referandumla Avrupa Birliği üyeliğinden çıkış (Brexit) kararı alınmıştır. Ülkenin 47 yıllık AB üyeliğinden çıkışı 31 Ocak 2020 tarihinde resmi olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020'de sona eren 11 aylık bir geçiş döneminin ardından,

Brexit sonrası dönemde AB ve Birleşik Krallık arasında tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. AB-Birleşik Krallık Ticaret Anlaşması olarak anılan anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece ülke resmi ve anlaşmalı olarak AB'den ayrılmıştır. Anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Çoğu malın gümrük vergisiz ve kotasız ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

Nüfus ve İstihdam

IMF verilerine göre 2022 yılında 67,8 milyon kişilik nüfusu ile dünyada 21. sırada yer alan İngiltere'nin, 2027 yılında 69,2 milyon nüfusa sahip olacağı tahmin edilmektedir.

BK Resmi İstatistik Kurumu (Office of National Statistics -ONS- <https://www.ons.gov.uk>) tarafından açıklanan 25 Haziran 2021 tarihli verilere göre ülkenin nüfusu 2020 yılı ortası itibarı ile 67,1 milyondur. 2020 yılı ortası itibarı ile nüfus artış hızı yıllık %0,4'tir. Nüfus söz konusu dönem itibarıyla 284.400 kişi artmıştır. Bu artış hızı 2001'den bu yana görülen en düşük nüfus artış hızıdır. Ülkede yaş ortalaması 40,4'tür. Söz konusu dönemde ülkede ölümler önceki yıla kıyasla %12,8 artmıştır. 2020 yılı ortası itibarı ile ölümler 669.000 olup, önceki yılın aynı dönemine göre 76.000 artış olmuştur. Ülkede, 1986 yılından bu yana görülen en yüksek ölüm sayısı görülmüştür. Bu artışta en önemli faktör, 55.000 Covid-19 kaynaklı ölüm olmuştur. Ülkede 2020 yılı ortası itibarı ile 700.700 doğum gerçekleşmiştir. Ölümler ve doğumlar arasındaki fark 31.000'dir.

Düşük doğum oranları ve artan yaşam beklentisine bağlı olarak ülke nüfusu giderek yaşlanmaktadır. 65 yaş üzeri nüfusun sayısı, nüfusun diğer kısmına göre daha hızlı artmaktadır. 2020 yılı ortası itibarı ile ülkede 65 yaş üzeri nüfus, nüfusun %18,6'sını oluşturmaktadır. Nüfusun %2,5'i ise 85 yaş ve üzeridir. İleri yaş nüfus, ülkenin kuzey ve doğusundaki kıyı bölgelerinde daha yoğunluktadır.

Özellikle son yıllarda İngiltere'deki nüfus artışının arkasında yatan önemli nedenlerden biri ülkeye yönelik göçlerdir. 1990'lara kadar nüfus artışı daha çok doğal nedenlerden (doğum, ölüm sayısı) kaynaklanırken, 1990'ların ortalarından itibaren nüfus artışı net göçmen sayısındaki artıştan etkilenmeye başlamıştır. Ülkeye uluslararası göç artarken, gerçekleşen doğumlar azalmaktadır. Ülkeye giren göçmen sayısı 2020 yılı ortasında 622.000'dir. Ülkeden giden göç ise 375.000'dir.

Nüfusun 56,55 milyonu (%84,3'ü) İngiltere'de yaşamaktadır. Diğer bölgelerde nüfus şöyledir: İskoçya (5,47 milyon), Galler (3,17 milyon), Kuzey İrlanda (1,9 milyon).

Birleşik Krallık nüfusu büyük ölçüde kentlerde yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık %85'i kentlerde yaşamaktadır. Nüfusun en yoğun olarak bulunduğu bölge kilometrekareye düşen 5.700 kişi ile Londra ve çevresidir.

İşsizlik düşüş eğilimi göstermektedir. ONS-Uluslararası İstatistik Ofisi (<https://www.ons.gov.uk/>) verilerine göre ülkede işsizlik, 2022 Ocak-Mart döneminde önceki yılın aynı dönemine kıyasla 1,2 puan düşüşle %3,7'ye gerilemiştir.

Doğal Kaynaklar

Ilımlı bir deniz iklimine sahip olan Birleşik Krallık'ta, Kuzey İskoçya'nın dağlık alanları, Galler ve İngiltere'nin bazı kuzey bölgeleri dışında kalan tüm bölge toprakları, tarım ve hayvancılık için elverişlidir. Bununla beraber, Doğu Anglia haricindeki arazilerin engebeli olması, büyük ölçekli geniş tarımsal üretime izin vermemektedir. Geçtiğimiz yüzyıllar içinde ülkede tarımsal üretim yaygınlaştıkça, yaprak döken ağaçlardan oluşan ormanlık araziler giderek azalmıştır.

Birleşik Krallık, zengin petrol, doğal gaz ve kömür kaynakları ile AB içinde en fazla enerji kaynağına sahip ülke konumundadır. Ancak üretim, 1990'lardan itibaren giderek azalmış olup, yerel talebi karşılayamamaktadır. Ülke giderek artan oranda ithalata bağımlı hale geldiği için yükselen küresel enerji fiyatları ekonomi için risk oluşturmaktadır. 1980'li yıllar boyunca enerji bakımından kendi kendine yeterli olan ülke günümüzde net enerji ithalatçısı haline gelmiştir. Ülkenin diğer mineral kaynakları ise son derece sınırlıdır.

EIA verilerine göre 2021 yılında 3 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip İngiltere, 89 ülke arasında 31. sıradadır. 2021 yılında 934 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında %1 pay ile 20. sıradadır. 2021 yılında 6 trilyon feet küp kanıtlanmış doğal gaz rezervine sahip olan Birleşik Krallık, 92 ülke arasında 41. sıradadır. 2020 yılında 1 trilyon feet küplük doğal gaz üretimi ile 95 ülke arasında % 1 pay ile 19. sıradadır.

Ülkede enerji ve temel kimyasalların üretimi için kullanılan doğal kaynaklar, kömür, petrol ve doğal gazdır. 18. yüzyıldan bu yana tam kapasitede üretim yapılmasına rağmen ülkede halen çok zengin kömür rezervleri bulunmaktadır.

Ülkede üretilen elektriğin üçte ikisi kömür ve doğal gazdan sağlanmaktadır. Bununla beraber, İngiltere'de yenilenebilir enerji kullanımı konusuna giderek artan bir önem verilmekte olup, hükümet, yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerji oranını artırma yönünde politikalar geliştirmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının artan enerji talebini karşılaması henüz mümkün görünmemekle birlikte kullanım oranı giderek artmaktadır. Özellikle rüzgar enerjisi

kapasitesi hızla artmıştır. İngiltere dünya kıyı rüzgar enerjisi kapasitesi açısından birinci sırada yer almaktadır. ONS'nin 3 Haziran 2021 tarihli verilerine göre yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji 2019 yılında ülkenin toplam enerji kullanımı içinde %12 paya sahip olmuştur. Hükümet tarafından çevre koruma için yapılan harcamalar 2019 yılında 14,4 milyar Sterlin olup, bu rakam toplam harcamaların % 1,6'sını oluşturmaktadır. Ülkenin net sera gazı emisyonu 2020 yılında bir önceki yıla göre %9 gerilemiştir. Birleşik Krallık'ın net sera gazı emisyonu 2020 yılı itibarı ile 1990 yılına göre %49 azalmıştır. Ülke, 2050 yılı itibarı ile net sera gazı emisyonunu sıfırlamayı hedeflemektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	2.759	3.188	3.376	3.687	3.915	4.132	4.346	4.552
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-9,3	7,4	3,7	1,2	1,5	2,2	1,8	1,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	41.127	47.203	49.761	54.110	57.223	60.166	63.057	65.809
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,9	2,6	7,4	5,3	2,6	1,9	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,5	-2,6	-5,5	-4,8	-4	-3,7	-3,6	-3,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,5	4,5	4,2	4,6	4,9	4,3	4,2	4,2
Nüfus (milyon)	67,08	67,53	67,84	68,14	68,41	68,67	68,92	69,16

Kaynak: IMF-Nisan 2022

*: Tahmin

Birleşik Krallık 2022 yılında 3,4 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'sı ile dünyanın 5. büyük ekonomisidir. Ülke, 2022 yılında 49.761 dolarlık kişi başına düşen cari fiyatlarla milli gelir ile dünyada 25. sırada yer almaktadır. IMF verilerine göre 2022 yılında sabit fiyatlara göre %3,7 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2023 yılında %1,2 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

2022 yılında %7,4 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranınının 2023 yılında %5,3 olacağı tahmin edilmektedir. Birleşik Krallık İstatistik Kurumu ONS verilerine göre Şubat ayı itibarı ile yıllık tüketici enflasyonu, aylık bazda 0,8 puan artarak yıllık %6,2'ye yükselmiştir. Bu oran son 30 yılın (Mart 1992'den bu yana) görülen en yüksek enflasyon oranıdır. Yüksek düzeyde artan enerji ve gıda ürünleri fiyatları bu yükselişte önemli rol oynamıştır.

Ekonomik büyüme son yıllardaki dayanağını istihdam artışı, esnek tüketici talebi, finansal destekler ve ihracattaki artışlardan almıştır. 2018 yılı ortalarından bu yana dünya ticaretinde artan gerilim, Avrupa ve gelişen pazarlarda büyümenin azalması ve piyasaların daha değişken hale gelmesi ülkenin dış pazarlarında daralmaya neden olmuştur. Brexit'e ilişkin belirsizliğin sürüncemede kalması da ekonomik yavaşlamaya katkı yapmıştır.

Kamu borç stokunun GSYİH'ya oranı yüksektir. Hanehalkı borç stoku da yüksektir. Hanehalkı tasarrufu geçmişten günümüze düşük düzeylerde seyretmektedir.

Sterlin, Brexit referandumunu sonrasında değer kaybetmiştir. Cari işlemler açığının hacmi de son yıllarda azalmasına rağmen büyüktür. Bunun başlıca sebebi büyük dış ticaret açığıdır.

Covid-19 pandemisinin ülke ekonomisine derin etkileri olmuştur. Salgının ülkeyi etkilemesi ile birlikte ülke, son 11 yıldaki ilk ekonomik resesyonu yaşamıştır. 2020 yılı Şubat ve Nisan ayları arasında GSYİH % 24 daralmıştır. Kısıtlamaların kaldırılması ile ekonomi yeniden canlanmıştır. 2020 yılı sonbaharında vaka sayılarında gözlenen artış beraberinde kısıtlamaların yeniden getirilmesi ekonomik faaliyetleri de olumsuz etkilemiş ve Kasım ayında ekonomi tekrar küçülmüştür. Sonuç olarak, 2020 yılında ekonomi %9,3 küçülmüştür. Bu oran ülke ekonomisinde son 300 yılda görülen en büyük küçülmedir. 2021 yılında GSYİH baz etkisi ile %7,4 büyümüştür. Bu oran İngiltere Merkez Bankası (Bank of England-Home | Bank of England) tahminlerine göre II. Dünya Savaşı'ndan bu yana gözlenen en büyük yıllık GSYİH artışıdır.

Birleşik Krallık Maliye Bakanı Rishi Sunak'ın ülke bütçesine ilişkin olarak 2022 yılı Mart ayında Avam Kamarasında yaptığı açıklamaya (Spring Statement) göre 2022 yılı için büyüme beklentisi %6 iken, revize edilerek %3,8 olmuştur. BK Maliye Bakanlığı tahminlerine göre 2023'te %1,3, 2024'te %2,1 büyüme beklenmektedir. Şubat ayında %6,2'ye yükselen enflasyonun, yılın ikinci çeyreğinde %7,4 olması ve son çeyrekte %8,7 ile tavan yapması beklenmektedir. Halihazırda %100'ün üzerinde olan kamu borcunun GSYİH'ye oranının 2022/2023 döneminde %83,5'e düşürülmesi hedeflenmektedir. Gelecek bütçe döneminde de rekor miktarda, 83 Milyar Sterlin borç faizi ödenecektir.

Ülke, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 189 ülke arasında 13. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre ise dünyada 177 ülke arasında 24. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında 9. sıradadır. Ülke, iş yapma kolaylığı açısından İngiltere, dünyada 190 ülke arasında 8. sıradadır.

Pazar Fırsatları ve Tüketim

Birleşik Krallık, zengin ve gelişmiş bir ülkenin sunduğu pazar fırsatlarını sunmaya gelecekte de devam edecektir. Ülkenin 3 trilyon dolarlık GSYİH'sı ve yaklaşık 50.000 dolarlık kişi başına düşen milli geliri önemli bir pazar büyüklüğü anlamına gelmektedir.

BK, gelişmiş bir tüketim pazarıdır. Demografik eğilimlerin önümüzdeki yıllarda harcama davranışları üzerinde önemli etkisi olacaktır. Ülke nüfusu diğer batı Avrupa ülkelerine kıyasla daha yavaş olsa da yaşlanmaktadır. Ülkenin sosyolojik eğilimlere bağlı olarak yaşlanan nüfus profili sağlık hizmeti ve dinlence, boş zaman geçirme alanlarında talep yaratmaktadır.

Diğer pek çok gelişmiş tüketim pazarında olduğu gibi BK'da da perakende sektörü çevrimiçi alışverişin artması, teknolojik gelişmeler ve tüketicinin değişen talebi gibi nedenlerle evrim geçirmektedir. Bu eğilimler dağıtım kanallarını değiştirmeye devam edecektir. BK, kişi başına düşen çevrimiçi harcamalar bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.

Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi (ONS) verilerine göre, perakende satışlar Covid-19 pandemisinden ciddi ölçüde etkilenmiştir. Ancak, aşılama ve sonrasında açılma ile birlikte perakende sektöründe satışlar, 2021 yılı Kasım ayı itibarı ile 2020 yılı Şubat ayına göre değer bazında %7,2 artmıştır.

Web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı artmıştır. Çevrimiçi satışların perakende satışlar içindeki payı Covid-19 pandemisi öncesinde, 2019 yılı Şubat ayı itibarı ile %19,8 iken, pandemi sonrasında 2021 yılı Kasım ayı itibarı ile %26,9'dur. E-ticaretin büyümesi, önceki otuz yılın çoğunu yeni müşterilere ulaşmak ve satışları artırmak amacıyla yeni mağazalar açarak geçiren geleneksel perakendeciler için ciddi sıkıntılar yaratmaktadır. Covid-19 salgını sürecinde hemen hemen tüm sektörlerde çevrimiçi satışlar artmıştır. Gıda perakende kar marjlarındaki düşüşün indirimli süpermarketlerin genişlemesinden kaynaklandığı ancak gıda dışı ürünler için kar marjlarının düşmesinin en önemli sebebinin internet satışları olduğu belirtilmektedir. Çevrimiçi perakende satışların toplam perakende satışlar içindeki payı aşılama sonrası süreçteki açılma ile azalmaktadır. Çevrimiçi perakende satışların toplam perakende satışlar içindeki payı Ekim 2021'de %27,3 iken, Kasım 2021'de %26,9'a gerilemiştir.

Daha fazla bilgi için: (Retail sales, Great Britain - Office for National Statistics (ons.gov.uk))

Bölgesel Eğilimler

Londra ve İngiltere'nin güneydoğu bölgesi GSYİH'nın % 30'undan fazlasını oluşturmakta olup, BK'nın geri kalanından daha zengindir. Büyük Londra olarak tanımlanan alan ise Avrupa'da refah düzeyi en yüksek olan alandır. Londra'da gelir dağılımı oldukça dengesizdir ve İngiltere'nin gelir düzeyi en düşük insanları da başkentte yaşamaktadır. Ülkedeki gelir düzeyi en düşük olan bölgeler ise Kuzey İrlanda, Galler ve İngiltere'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Bu bölgelerde işsizlik oranı da yüksektir. Galler ve Kuzeybatı İngiltere'de kömür, çelik ve gemi inşa gibi ağır sanayi bulunmaktadır. Bu bölgeler söz konusu sektörlerde yaşanan gerileme nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Geri kalan bölgeler ve İskoçya'da ise hem gelir düzeyi yüksek hem de düşük gelire sahip kişiler bulunmaktadır. Diğer taraftan bu bölgelerde de gelir dağılımında bölgesel olarak çeşitli eşitsizlikler bulunmaktadır.

3. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

UNCTAD verilerine göre 2020 yılı itibarı ile Birleşik Krallık'a doğrudan yabancı yatırım akışı 19,7 milyar dolar (2019'da 45,5 milyar dolar), ülkedeki yabancı yatırım stoku ise 2,2 trilyon dolardır.

Ülke, yabancı yatırımcılar açısından en liberal ortamlardan birine sahiptir. Sermaye kontrolleri 1979 yılında, diğer AB ülkelerinden en az 10 yıl önce, ortadan kaldırılmıştır. Hükümetler 80'lerden beri yabancı yatırımları ülkeye çekmeye çalışmaktadır.

Sermaye piyasalarının yapısı yabancı yatırımcıların yerel firmaları devralmalarına uygun şekilde oluşturulmuştur. Hükümetler de bu tip devralmalarda herhangi bir kısıtlamada bulunmamaktadır. İngiltere'nin yabancı sermayeye politik yaklaşımı "ekonomik faaliyetin milliyetinden çok yeri önemlidir" olarak değerlendirilmektedir. İngiltere'de yabancı sermaye önündeki engelleri iki alan belirlemektedir. Bunlardan biri rekabet politikası diğeri ise milli güvenlidir. Önümüzdeki dönemde İngiltere'nin yabancı sermayeye yaklaşımının yine liberal bir çizgide devam etmesi beklenmektedir.

4. DIŞ TİCARET

Birleşik Krallık'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
		TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)	468 322 416	395 692 087	468 059 106	100,0	18,3

1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	23 322 231	21 447 643	41 432 362	8,9	93,2
2.	8703	Otomobiller	38 583 888	26 555 055	30 186 502	6,4	13,7
3.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	26 392 580	20 144 556	23 188 921	5	15,1
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	18 038 875	18 412 592	19 053 185	4,1	3,5
5.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	23 679 681	16 096 917	16 997 301	3,6	5,6
6.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	6 857 187	11 612 834	13 609 159	2,9	17,2
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	11 849 186	7 208 918	10 440 236	2,2	44,8
8.	8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonlarındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	15 985 193	10 549 371	10 105 641	2,2	-4,2
9.	2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağıyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	7 878 883	6 255 227	7 671 700	1,6	22,6
10.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	7 404 980	5 078 997	5 776 018	1,2	13,7
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 488 308	5 002 655	4 975 195	1,1	-0,5
12.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	4 860 157	4 397 678	4 642 935	1	5,6

13.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 766 213	1 617 572	4 565 699	1	182,3
14.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	5 122 082	4 291 332	4 202 128	0,9	-2,1
15.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	4 073 279	5 301 573	4 172 584	0,9	-21,3

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

Birleşik Krallık'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 20202021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			692 494 170	634 174 870	689 698 807	100,0	8,8
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	70 774 754	88 335 066	53 720 878	7,8	-39,2
2.	8703	Otomobiller	43 830 069	34 728 572	35 774 569	5,2	3
3.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	8 541 385	6 029 210	26 812 617	3,9	344,7
4.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	24 535 365	15 623 536	23 948 508	3,5	53,3
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	19 911 430	19 107 482	17 553 265	2,5	-8,1
6.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	14 729 829	16 179 188	16 276 726	2,4	0,6
7.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	20 700 783	13 892 488	15 116 966	2,2	8,8
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	14 712 937	14 875 807	15 032 524	2,2	1,1
9.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	19 797 231	9 818 576	13 423 326	1,9	36,7
10.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	15 836 785	11 548 712	12 117 358	1,8	4,9
11.	7110	Platin (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	6 412 136	9 408 809	11 856 412	1,7	26
12.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	7 888 312	6 802 367	10 270 654	1,5	51
13.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	8 839 511	5 865 330	8 948 742	1,3	52,6
14.	3822	Laboratuvarlarda, teşhiste kullanılan reaktifler	1 304 906	2 432 284	7 974 726	1,2	227,9

15.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 055 952	2 748 007	6 182 102	0,9	125
-----	------	--	-----------	-----------	-----------	-----	-----

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

Birleşik Krallık'ın Ünelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		468 322 416	395 692 087	468 059 106	100,0	18,3
1.	ABD	73 528 705	55 608 216	59 850 388	12,8	7,6
2.	Almanya	46 352 026	41 631 997	40 670 824	8,7	-2,3
3.	İsviçre	15 618 473	18 353 977	39 647 835	8,5	116
4.	Hollanda	30 377 934	25 321 319	35 194 475	7,5	39
5.	İrlanda	27 795 976	27 824 241	29 071 169	6,2	4,5
6.	Fransa	31 361 516	23 871 685	26 163 570	5,6	9,6
7.	Çin	30 154 261	18 512 672	20 889 601	4,5	12,8
8.	Belçika	16 477 741	13 654 208	20 001 561	4,3	46,5
9.	İtalya	12 720 936	11 031 476	12 178 180	2,6	10,4
10.	İspanya	13 675 880	11 138 439	11 172 195	2,4	0,3
11.	Hong Kong	11 225 915	10 052 479	9 839 953	2,1	-2,1
12.	BAE	9 979 355	6 084 478	7 856 419	1,7	29,1
13.	Japonya	8 340 855	7 139 832	7 568 329	1,6	6
14.	Singapur	6 883 877	5 632 583	7 166 173	1,5	27,2
15.	Kanada	6 726 911	7 551 851	7 022 021	1,5	- 7
...
17.	Türkiye	6 415 542	6 297 617	6 274 172	1,3	-0,4

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

Birleşik Krallık'ın Ünelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		692 494 170	634 174 870	689 698 807	100,0	8,8
1.	Çin	65 529 528	75 478 932	91 162 192	13,2	20,8
2.	Almanya	85 679 090	74 403 160	75 358 713	10,9	1,3
3.	ABD	67 079 307	58 221 697	59 691 072	8,7	2,5
4.	Hollanda	53 927 751	46 243 600	43 275 684	6,3	-6,4
5.	Norveç	19 784 469	13 510 578	35 965 984	5,2	166,2
6.	Belçika	32 224 014	28 810 278	31 054 641	4,5	7,8
7.	Fransa	38 915 835	30 102 140	30 756 681	4,5	2,2
8.	İtalya	26 251 923	23 700 990	25 845 321	3,7	9
9.	Rusya	14 123 854	24 501 768	24 851 440	3,6	1,4
10.	İspanya	21 209 778	18 567 231	20 445 652	3	10,1
11.	İrlanda	17 619 408	17 381 076	19 379 487	2,8	11,5
12.	Türkiye	12 121 336	11 448 311	15 087 442	2,2	31,8
13.	Kanada	15 907 965	15 044 408	14 213 114	2,1	-5,5
14.	Polonya	14 265 992	13 926 794	13 957 310	2	0,2
15.	Hindistan	9 846 128	7 464 527	11 326 324	1,6	51,7

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

5. TÜRKİYE İLE TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ

Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (%, 2021)	Değişim (%, 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			11 281 350	11 236 969	13 705 148	100,0	22
1.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	766 208	875 890	1 618 167	11,8	84,7
2.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	514 214	524 919	833 055	6,1	58,7
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 120 483	1 478 548	821 397	6	-44,4
4.	8703	Otomobiller	981 613	799 918	807 503	5,9	0,9
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	367 317	318 133	381 963	2,8	20,1
6.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	446 468	405 255	379 247	2,8	-6,4
7.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	361 512	253 930	328 562	2,4	29,4
8.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	389 586	299 918	317 654	2,3	5,9
9.	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	255 462	282 850	311 465	2,3	10,1
10.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	226 263	261 622	296 850	2,2	13,5
11.	6115	Külotlu çoraplar,taytlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	245 176	213 602	262 962	1,9	23,1
12.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	126 007	81 919	222 250	1,6	171,3
13.	6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	179 585	183 408	221 901	1,6	21
14.	7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava	129 723	122 510	206 745	1,5	68,8

		püskürtücüler, bunların aksam-parçası					
15.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrottermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	155 341	148 950	198 681	1,4	33,4

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			5 638 293	5 582 391	5 558 182	100,0	-0,4
1.	8408	Sıkıştırmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	987 393	946 265	1 094 746	19,7	15,7
2.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmış külçeler	662 667	636 379	1 021 230	18,4	60,5
3.	8703	Otomobiller	157 356	432 604	286 742	5,2	-33,7
4.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	262 795	194 938	196 942	3,5	1,0
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	175 941	157 796	158 096	2,8	0,2
6.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	148 305	146 199	136 333	2,5	-6,7
7.	4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	35 483	51 731	106 077	1,9	105,1
8.	2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	78 875	78 680	99 091	1,8	25,9
9.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	9 198	21 877	55 155	1,0	152,1
10.	5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç)(perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	49 081	37 674	54 231	1,0	43,9
11.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	15 737	18 014	50 419	0,9	179,9
12.	3206	Diğer boyayıcı maddeler , lüminofor olarak kullanılan inorganik ürünler	33 985	39 852	49 954	0,9	25,3
13.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil)(işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	548 720	672 216	46 364	0,8	-93,1

14.	0407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	22 206	28 260	44 832	0,8	58,6
15.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	1 443	61 980	42 901	0,8	-30,8

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

6. BİRLEŞİK KRALLIK TEKSTİL PAZARI

Başlıca Tekstil İhracatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

SIRA	ÜLKE	2020	2021	Değişim %	Pay %
1.	Hollanda	219.868	331.088	50,6%	13,4%
2.	ABD	235.653	270.283	14,7%	10,9%
3.	Almanya	205.780	218.833	6,3%	8,8%
4.	İtalya	153.254	175.090	14,2%	7,1%
5.	Çin	154.611	168.784	9,2%	6,8%
6.	Polonya	124.460	135.545	8,9%	5,5%
7.	Fransa	101.990	111.460	9,3%	4,5%
8.	İrlanda	96.661	79.614	-17,6%	3,2%
9.	Nijerya	64.085	69.083	7,8%	2,8%
10.	Romanya	102.671	65.771	-35,9%	2,7%
...					
21.	Türkiye	26.954	24.085	-10,6%	1,0%
	GENEL TOPLAM	2.310.223	2.474.390	7,1%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Tekstil İthalatı Yapılan Ülkeler (1000 \$)

SIRA	ÜLKE	2020	2021	Değişim %	Pay %
1.	Çin	513.916	639.263	24,4%	15,8%
2.	Türkiye	382.496	529.026	38,3%	13,1%
3.	Almanya	332.560	404.401	21,6%	10,0%
4.	İtalya	284.523	328.880	15,6%	8,1%
5.	Belçika	174.997	269.505	54,0%	6,7%
6.	Hindistan	141.977	211.326	48,8%	5,2%
7.	Hollanda	146.628	165.535	12,9%	4,1%
8.	ABD	148.915	163.468	9,8%	4,0%
9.	İspanya	96.407	103.934	7,8%	2,6%
10.	Fransa	83.015	98.762	19,0%	2,4%
	GENEL TOPLAM	3.291.954	4.049.722	23,0%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Tekstil İhracatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2020	2021	Değişim %	Pay %
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya, lamine edilmiş olsun olmasın)	225.515	243.284	7,9%	11,3%
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54. 04 pozisyo-, nundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	178.777	179.835	0,6%	8,4%
'5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikte lamine edilmiş, mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	109.872	126.555	15,2%	5,9%
'5112	Taranmış yünden veya ince hayvan kıllarından dokunmuş mensucat	94.225	93.486	-0,8%	4,4%

'5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk, içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. 1 geçmeyenler)	92.865	91.352	-1,6%	4,3%
'5111	Karde edilmiş yün ve ince hayvan kıllarından dokunmuş mensucat	87.455	84.381	-3,5%	3,9%
'5907	Emdirilmiş, sıvanmış veya kaplanmış diğer mensucat; tiyatro dekorları, atölye fonları veya benzeri işler için boyanmış bezler tualler	50.070	67.648	35,1%	3,1%
'6005	Çözümlü örgülü olan diğer mensucat (galloon örgü makinaları ile, yapılanlar dahil) (60.01 ila 60.04 Pozisyonundakiler hariç)	58.661	63.773	8,7%	3,0%
'5906	Kauçuklu mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	52.416	63.308	20,8%	2,9%
'5801	Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat (58.02 veya 58.06, pozisyonlarındaki mensucat hariç)	58.556	62.541	6,8%	2,9%
	GENEL TOPLAM	2.310.223	2.474.390	7,1%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

Başlıca Tekstil İthalatı Yapılan Ürünler (1000 \$)

GTİP	ÜRÜN GRUBU	2020	2021	Değişim %	Pay %
'5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya, lamine edilmiş olsun olmasın)	518.540	628.720	21,2%	15,5%
'5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak, satılacak hale getirilmemiş) (67 desiteksten az olan sentetik mono, filamentler dahil)	303.607	435.152	43,3%	10,7%
'5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat (54. 04 pozisyo-, nundaki maddelerden elde edilen dokunmuş mensucat dahil)	214.523	299.370	39,6%	7,4%
'5503	Sentetik devamsız lifler (karde edilmemiş, taranmamış veya iplik , imali için diğer surette hazırlanmamış)	173.077	230.979	33,5%	5,7%
'5801	Dokunmuş kadife, pelüş ve tırtıl mensucat (58.02 veya 58.06, pozisyonlarındaki mensucat hariç)	138.764	187.288	35,0%	4,6%
'5903	Plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş, mensucat (59.02 pozisyonundakiler hariç)	148.019	155.530	5,1%	3,8%
'5208	Pamuklu mensucat (ağırlık itibariyle % 85 veya daha fazla pamuk, içerenler)(m2. ağırlığı 200 gr. 1 geçmeyenler)	109.365	120.468	10,2%	3,0%
'5601	Dokumaya elverişli maddelerden vatka ve vatkadan mamul eşya; , uzunluğu 5 mm. yi geçmeyen dokumaya elverişli lifler (kırpıntılar), dokumaya elverişli maddelerin toz ve tarazları	124.823	106.205	-14,9%	2,6%
'5911	Dokumaya elverişli maddelerden teknik işlerde kullanılmaya mahsus, bu fasılın 7 nolu notunda belirtilen ürünler ve eşya	86.249	94.388	9,4%	2,3%
'6006	Diğer örme mensucat	75.117	71.179	-5,2%	1,8%
	GENEL TOPLAM	3.291.954	4.049.722	23,0%	100,0%

Kaynak: ITC Trademap

7. GİYİMLİK KUMAŞ VE EV TEKSTİLİ İHRACATI

Türkiye'nin Giyimlik Kumaş İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (Dolar)

	ÜLKE	2020	2021	Değişim %
1.	İTALYA	209.001.270	300.562.998	43,8%
2.	BEYAZ RUSYA	149.748.108	289.863.536	93,6%
3.	BULGARİSTAN	150.442.550	216.568.673	44,0%
4.	RUSYA FEDERASYONU	133.610.107	136.350.019	2,1%
5.	KIRGIZİSTAN	77.116.679	106.766.195	38,4%
6.	FAS	46.139.252	91.395.701	98,1%
7.	POLONYA	86.617.458	88.959.983	2,7%

8.	HOLLANDA	60.663.053	78.162.606	28,8%
9.	ALMANYA	70.062.447	72.417.436	3,4%
10.	ROMANYA	63.370.944	70.634.129	11,5%
11.	YUNANİSTAN	54.725.992	70.266.179	28,4%
12.	TUNUS	42.291.561	64.637.078	52,8%
13.	MISIR	40.860.775	63.765.276	56,1%
14.	SİRBİSTAN	49.477.794	61.652.880	24,6%
15.	İSPANYA	30.697.295	57.533.357	87,4%
...				
17	BİRLEŞİK KRALLIK	39.483.952	45.600.727	15,5%
	GENEL TOPLAM	1.802.122.302	2.462.253.852	36,6%

Kaynak:TİM

Türkiye'nin Ev Tekstili İhracatı Yaptığı Başlıca Ülkeler (Dolar)

	ÜLKE	2020 \$	2021 \$	Değişim %
1.	ALMANYA	480.467.118	514.748.995	7,1%
2.	BİRLEŞİK DEVLETLER	295.441.121	412.852.239	39,7%
3.	BİRLEŞİK KRALLIK	128.534.194	160.393.487	24,8%
4.	FRANSA	98.039.579	153.129.750	56,2%
5.	İTALYA	107.066.471	145.055.874	35,5%
6.	HOLLANDA	102.761.812	143.531.245	39,7%
7.	BEYAZ RUSYA	64.975.942	92.181.729	41,9%
8.	POLONYA	69.969.424	88.424.628	26,4%
9.	BULGARİSTAN	79.583.697	86.412.304	8,6%
10.	İSRAİL	45.837.330	78.973.477	72,3%
11.	İSPANYA	50.326.752	72.976.172	45,0%
12.	RUSYA FEDERASYONU	61.775.251	67.069.569	8,6%
13.	AVUSTURYA	47.899.338	65.820.597	37,4%
14.	ROMANYA	51.277.750	59.124.354	15,3%
15.	IRAK	46.431.464	52.800.071	13,7%
	GENEL TOPLAM	2.489.634.123	3.124.209.808	25,5%

Kaynak:TİM

8. BİRLEŞİK KRALLIK PAZAR BİLGİLERİ

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Birleşik Krallık 31.12.2020 tarihinde kesin olarak Avrupa Birliği'nden ayrılmış ve sonraki dönem için Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği arasında 24.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Yeni anlaşma, ikili ticarete sıfır gümrük tarifesi öngörmektedir.

Yeni anlaşma metnine aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/948119/E-U-UK_Trade_and_Cooperation_Agreement_24.12.2020.pdf

Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılmasıyla, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında 29.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. Yeni anlaşma ile Gümrük

Birliği'nin getirmiş olduğu kazanımlar korunmuş, sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmıştır. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Anlaşmanın metnine ve yeni anlaşma sonrası firmalarımızın gümrük ve vergi konularında ticarete karşılaştıkları sorularla ilgili olarak Ticaret Bakanlığımızın <https://www.ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/brexit-ve-birlesik-krallik-sta> web sayfasından bilgi edinmeleri mümkündür.

İthalat Rejimi

Üçüncü ülkelerden (AB üyesi olmayan ülkelerden) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekleştirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

1) Gözetim Rejimi: Çelik ve Alüminyum gibi bazı malların ithalatı zaman zaman, ithalat öncesi gözetim tedbirine tabi olabilmektedir.

2) Sertifika Rejimi: Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel dış ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir. İlgili başvuru formuna <https://www.gov.uk/government/publications/agrim-import-licence-application-form-for-agricultural-products> linkinden ulaşılabileceği gibi konuyla ilgili detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/guidance/the-trader-sguide-to-importing-and-exporting-certain-agricultural-goods> adresi üzerinden ulaşmak mümkündür.

3) İthalat Yetkilendirmesi: Ana başlıklarıyla aşağıda yer alan malların ithalatı için lisans almak gerekmektedir:

- Hayvanlar, Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Ağaç ve Ağaç Ürünleri
- İlaç ve İnsanlara Uygulanacak Doku ve Hücreler
- Kimyasallar ve Atıklar
- Silahlar

Söz konusu lisans uygulamalarına ilişkin detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/starting-toimport/import-licences-and-certificates> adresinden ulaşmak mümkündür.

İhracat Rejimi

İthalatta olduğu gibi üçüncü ülkelere (AB üyesi olmayan ülkeler) mal ihracatı serbest ticaret rejimi çerçevesinde yapılmaktadır. Diğer taraftan, bazı spesifik ürünlerin ihracatı için, ihracı kısıtlanmış ürünlerin veya bazı hizmetlerin yurtdışına satışı için ihracat lisansına başvurulması gerekmektedir. Bunlar:

- Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler
- Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Tıbbi Cihazlar ve Tarım Makinaları
- Elmaslar ve Sanat Eserleri
- Kimyasallar, İlaçlar ve Atıklar
- Ozon Tüketen Maddeler ve F Gazları
- Radyoaktif Maddeler
- Ateşli Silahlar ve Cephaneleri
- Askeri Malzeme, Hizmet ve Teknolojileri
- Yaptırıma Konu Ürünler

Uluslararası Ticaret Sekreterliği (Department for International Trade) tarafından verilen izin, sertifika veya yetki alınmasını gerektiren bazı mallar ile ilgili istisnalar da bulunmaktadır.

Detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/starting-to-export/licences> adresi üzerinden ulaşılması mümkündür.

Gümrük Vergileri

Türkiye ile Birleşik Krallık arasında imzalanan anlaşma ile gümrük birliği kuralları aynı şekilde devam etmektedir. Buna göre anlaşmada yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde yürüyen ikili ticaret bilahare Birleşik Krallık'ın AB'den çıkması sonucunda tesis edilen Birleşik Krallık-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında gerçekleşmektedir. Buna göre, menşe beyanı ile Birleşik Krallık'a ihraç edilen sanayi ürünleri gümrük vergisinden muafır. Çoğu tarım ürünlerinde ise, aynı anlaşma gereği tercihli (indirimli) gümrük vergisi oranları uygulanmaktadır.

Güncel gümrük vergisi oranlarına, ithalat aşamasında gerekli olabilecek belgelere ve ürünün tabi olduğu mevzuat hakkında detaylı bilgiye UK Trade Tariff-

<https://www.gov.uk/trade-tariff> ve <https://www.get-rules-tariffs-trade-with-uk.service.gov.uk/search/grouped/country/tr/>

<https://www.get-rules-tariffs-trade-with-uk.service.gov.uk/search/grouped/country/tr/> sayfalarından erişilmesi mümkündür.

İç Vergiler

Birleşik Krallık ile iş yapacak iş adamlarımızın bilmesi gereken önemli konulardan biri ülke içerisinde uygulanan vergilerdir. Temel olarak ülkede uygulanan vergiler üç ana başlık altında incelenebilir:

- **Katma Değer Vergisi:** Ülkede uygulanmakta olan standart katma değer vergisi (KDV) oranı %20'dir. Pek çok gıda ürünü, çoğu toplu taşıma araçlarında, 14 yaşına kadar olan çocuk kıyafetlerinde ve ihracat ürünlerinde KDV uygulanmazken bazı enerji ve yakıt ürünlerine %5 oranında KDV uygulanmaktadır. Diğer taraftan, sigortacılık, eğitim, finans ve sağlık hizmetleri KDV'den muaftır. Ülkede petrol, tütün ve alkol ürünlerine uygulanmakta olan özel tüketim vergisi oranları Avrupa'nın en yüksek oranlarıdır.

- **Gelir Vergisi:** Birleşik Krallık'ta uygulanan gelir vergisi oranları üç dilim üzerinden hesaplanmaktadır. Buna göre, 12.570 sterline kadar olan gelirler vergiden muaf iken; 12.571-50.270 sterlin arası %20, 50.271 – 150.000 sterlin arası %40 ve 150.000 sterlin ve üzeri için %45 gelir vergisi alınmaktadır.

- **Kurumlar Vergisi:** Son olarak, kurumlar vergisi oranı 2007'den bu yana aşamalı olarak %30 seviyesinden aşağı çekilmiştir. Kurumlar vergisi oranı son olarak 2018 yılı Nisan ayında %20'den %19'a düşürülmüş ve sonraki yıllarda bu oran devam ettirilmiştir. Diğer taraftan, 2023 yılından itibaren, karı 50.000 sterlinin üzerinde olan firmalar için bu oranın %25 olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Kurumlar vergisi şirketin karı üzerinden hesaplanmaktadır.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmasını takiben 31.12.2020 tarihinden sonra işletmelerin Birleşik Krallık ürün standardına uygunluk belgesi almak için "belirlenen standartlar"ı (designated standards)" esas alması gerekmektedir. Belirlenen standartlara göre işletmelerin karşılaması gereken temel yasal zorunluluklar AB'den farklı değildir. AB yasasına uygunluk karinesi sağlayan uyumlaştırılmış standartlar, işletmeler için aynı zamanda Birleşik Krallık için belirlenen standartlar haline gelmiştir. Ürün standartları ile ilgili detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/guidance/designated-standards> linkinden ulaşılabilmektedir.

Birleşik Krallık'ta sağlık, güvenlik amaçlı denetim uygulamalarında bazı özel durumlar hariç, pazara girişi baştan engelleyen veya güçleştiren katı uygulamalar yerine, genellikle beyan

esasına dayalı, nihai sorumluluğu ithalatçıya veya dağıtıcıya bırakan esnek bir yaklaşım benimsenmiştir.

Birleşik Krallık'ın standart uygulamalarına ilişkin olarak aşağıda yer alan kaynaklardan bilgi almak mümkündür:

- Office for Product Safety&Standards

<https://www.gov.uk/government/organisations/office-forproduct-safety-and-standards>

- İthalat Kontrolü <https://www.gov.uk/guidance/import-controls>

- Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

- British Standards Institution (BSI) <https://www.bsigroup.com/en-GB/about-bsi/>

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme - Teknik Engeller

Birleşik Krallık'ta tarifeler, gümrük denetimi, sağlık kontrolleri, miktar ve değer kontrolleri, lisans-standart ve etiket uygulamaları vb. konular bakımından AB ülkelerindeki uygulamadan farklı ve özel olarak dikkati çeken, ithal edilen ürünlerin pazara girişine engel oluşturan bir uygulama bulunmamaktadır. Söz konusu uygulamalara ilişkin aşağıdaki adreslerden detaylı bilgiye ulaşmak mümkündür.

Products Labelling Regulation <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

Kimyasal Ürünler: <https://www.hse.gov.uk/chemical-classification/labelling-packaging/index.htm>

Gıda Ürünleri: <https://www.food.gov.uk/business-guidance/packaging-and-labelling>

Birleşik Krallık tarafından dış ticarete uygulanmakta olan teknik engeller hakkında bilgiye, Ticaret Bakanlığı'nın sorumluluğunda olan www.teknikengel.gov.tr internet sitesinden erişilebilmektedir.

Ticarette Teknik Engeller web sitesi, kullanıcıların teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, söz konusu siteden ülkeler itibariyle ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ülkelerin mevzuat ve uygulamaları hakkında Bakanlığımızdan bilgi talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Söz konusu siteye ücretsiz olarak üye olunabilmektedir. Sitenin üyelerine ilgilendikleri ülke ve ürün gruplarına ilişkin düzenlemeler günlük olarak e-posta ile gönderilmektedir.

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Birleşik Krallık'ta fikri ve sınai mülkiyet hakları ile ilgili konular “*Copyright, Designs and Patents Act 1988*” ve “*Copyright and Related Rights Regulations 2003 (SI 2003/2498)*”, “*Patents Act 1977*” ve “*Trade Marks Act 1994 (Registered Trade Marks)*” mevzuatı ile düzenlenmiştir. 2004 yılında çıkartılan Patent Yasası ile 2000 tarihli “*Avrupa Patent Anlaşması (European Patent Convention)*” arasında uyum sağlanmıştır.

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları konusunda yetkili kurum Intellectual Property Office'tir.¹

Birleşik Krallık'ta patent başvurusu yapabilmek için buluşun yeni olması, yeni bir aşama içermesi, sınai ve ticari açıdan uygun olması gerekmektedir. Birleşik Krallık'ta geçerli bir patente sahip olabilmek için başvuru sahibinin bir patent tarifnamesi hazırlaması ve Birleşik Krallık Fikri Mülkiyet Kurumu'na (www.ipo.gov.uk) başvurması gerekmektedir. Patentin diğer Avrupa ülkelerinde de geçerli olması için Avrupa Patent Ofisine veya tüm dünyayı kapsamı için ise Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı'na başvurulması gerekmektedir.

Birleşik Krallık'ta ticari markanın kaydedilebileceği 45 ticari aktivite sınıfı bulunmaktadır. Ticari markanın kaydının maliyeti yaklaşık 200 £ (ek olarak belirlenecek her bir ticari aktivite sınıfı için ayrıca 50 £ eklenmektedir.) düzeyindedir. Ücretlere ve başvuru/değişiklik formlarına ilişkin detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/government/publications/trade-mark-forms-and-fees/trade-mark-formsand-fees> bağlantısından ulaşılabilmektedir. Ticari markanın onaylanması herhangi bir sorun olmadığı takdirde yaklaşık 2 ayı bulmaktadır. Ticari markalarla beraber kullanılan ® sembolü beraber kullanıldığı ticari markanın Patent Ofisi'ne kayıtlı olduğunu; ticari markanın yanında kullanılan A™ sembolü ise markanın kayıtlı olmadığını ancak bir marka olarak kullanıldığını göstermektedir. Birleşik Krallık'ta Patent Ofisi'ne kayıtlı olmayan bir ticari markayı kayıtlıymış gibi göstermek suç kabul edilmektedir. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgi için “Ticari Marka Avukatları Enstitüsü'ne (www.itma.org.uk) başvurulabilir.

1988 tarihli “The Copyright, Designs ve Patents Act – Telif Hakkı, Tasarım ve Patent Yasası” ile düzenlenen telif hakları için www.ipo.gov.uk/copy.htm adresinden ayrıntılı bilgiye ulaşabilirsiniz. ‘Copyright’ uygulaması yazılı eserler, müzik eserleri, artistik ve sanatsal eserler,

¹ <https://www.gov.uk/government/organisations/intellectual-property-office>

bilgisayar programları ve veri tabanlarına ilişkin olarak, bu eserleri yaratanlara eserle ilgili hak sahipliliği getirmektedir.

Dağıtım Kanalları

Birleşik Krallık'ta firmalarının tamamına kendilerinin sahip olduğu şubelerden, bağımsız ticaret firmalarına kadar her türlü dağıtım kanalı mevcuttur. Dağıtım kanalının seçimi satılacak olan ürünün özelliklerine göre değişmektedir. Diğer taraftan e-ticaret son yıllarda çok yaygınlaşmıştır ve e-ticaretin payı her geçen gün artmaktadır.

Distribütörlerin kullanımı acentelere göre daha yaygındır. Bazen firmalar farklı bölgelerde farklı distribütörler ile çalışmayı tercih edebilmektedir. Acente, distribütör ve ana firma arasındaki yasal ilişkiler çoğunlukla AB yasalarına benzer şekilde düzenlenmiştir.

Firmalarımızın dağıtım kanalını seçerken satış sonrası destek, müşterilerinin coğrafi konumları, kanal üzerinde istedikleri kontrol oranı, finansal ve tanıtım desteği gibi konuları göz önünde bulundurmaları faydalı olacaktır.

Birleşik Krallık'ta ürünün menşei, ağırlığı, boyutları, kimyasal bileşenleri ve tehlike içerdiği muhtemel durumlar hakkında bilginin perakende satışa sunulan ürünlerde yer alması gerekmektedir. Eğer ürün etiketlenemiyor ise o zaman söz konusu bilginin ambalaj ve/veya kullanma kılavuzu gibi basılı olarak bulundurulması gerekmektedir. İngiliz ölçü biriminin Avrupa'dan farklı olması nedeniyle giyim eşyalarındaki etiketlerde bu durumun göz önüne alınması faydalı olacaktır. Birleşik Krallık'ta ölçü sistemleri açısından çift etiketleme yoğun olarak kullanılmaktadır.

Birleşik Krallık için etiketleme ile ilgili kurallar zorunlu „Products Labelling Regulation”² içerisinde düzenlenmiştir. Belirlenen standartlara uygun etiketleme hem tüketiciler tarafından olumlu karşılanmakta hem de pazarlama da bir araç olarak kullanılmaktadır.

Buna ek olarak ürünün çevre dostu olduğunu belirten “Eco-label” kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır. Çevre dostu ürünlere yönelik talebin artması ve kişilerin çevre konusunda gittikçe daha dikkatli hale gelmesi söz konusu etiketin kullanımını artırmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Ulusal İstatistik Ofisi (Office for National Statistics - ONS) tarafından yayınlanan son verilerine göre; 2021 yılı 3. Çeyrek (Temmuz – Eylül) döneminde tüketici harcamalarındaki

² <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>

yurtiçi büyüme 2021 yılı 2. Çeyrek dönemine kıyasla %2,7 artmış, 2020 yılı 3. Çeyrek dönemine kıyasla ise %5,3 artmıştır. Bu büyümeye en büyük katkı %38.1 oranında pozitif büyüyen restoran ve otel harcamalarından kaynaklanmaktadır.³

En son 16.03.2021 tarihinde yayınlanan Ulusal İstatistik Ofisi (ONS) verilerine göre; Birleşik Krallık'da haftalık ortalama hane halkı harcaması, 2020 de biten mali yılda 587,90 sterlin olarak kaydedilmiştir. Hane halkı harcamalarının dağılımı aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.⁴

-Ortalama olarak, en yüksek ondalık gelir diliminde yer alan ailelerin geliri, ortalama harcanabilir gelirleri en düşük ondalık dilimdekilere göre yaklaşık 11 kat daha yüksek olmasına rağmen, en düşük ondalık dilimdekilere göre sadece dört kat daha fazla harcama yapmıştır. Bu nedenle en yüksek ondalık gelir diliminde yer alan ailelerin tasarruf etme konusunda daha fazla imkânı olmuştur.

Düşük gelire sahip haneler, yüksek gelirli olanlara göre orantılı olarak barınma, yiyecek ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlara daha fazla harcama yapmış; buna göre haftalık harcamalarının %54'ünü bu alanlarda harcarken, en yüksek ondalık gelir diliminde yer alanların aynı alanlardaki harcamaları %42'dir.

En yüksek ondalık gelir diliminde yer alan haneler, rekreasyon, kültür, restoranlar ve oteller gibi ihtiyari alanlara en düşük gelir dilimindekilere göre neredeyse beş kat daha fazla harcama yapmıştır.

30 yaşın altındaki kişilerin geçim sağladığı aileler, diğer yaş gruplarına göre oransal olarak barınma ve yiyecek için %41 oranı ile daha fazla harcama yapmıştır ve düşük gelirlilerle birlikte, işgücü piyasası şoklarından en çok etkilenen gruplar arasındadır.

Deloitte tarafından yapılan araştırmaya göre 2021 yılı 4. Çeyrek döneminde İngiltere'de tüketicilerin %25'inin gıda alışverişlerini on-line yaptığı tespit edilmiş ve bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla on-line gıda alışverişinde %5'lik bir düşüş görülmüştür.⁵ Söz konusu düşüş,

³

<https://www.ons.gov.uk/economy/nationalaccounts/satelliteaccounts/bulletins/consumertrends/julytoseptember2021>

⁴ <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/personalandhouseholdfinances/expenditure/bulletins/familypendingintheuk/april2019tomarch2020>

⁵ <https://www2.deloitte.com/uk/en/pages/consumer-business/articles/deloitte-consumer-tracker-retail.html>

⁶ <https://www2.deloitte.com/us/en/insights/industry/retail-distribution/consumer-behavior-trends-state-of-the-consumer-tracker.html>

COVID-19 kısıtlamalarının büyük ölçüde kaldırılması ve tüketicilerin mağaza ve marketlere daha rahat gidebilmelerine bağlanmaktadır.6

Pandeminin en etkili olduğu dönem olan 2020 yılının tüketici tercihleri üzerindeki etkileri ile ilgili olarak 19.000 kişi ve 27 ülke için PwC (Pricewaterhouse Coopers) tarafından yapılan “Global Consumer Insights Survey - 2020” araştırması incelendiğinde; Birleşik Krallık tüketicilerinin tüketim alışkanlıklarında;

-Tüketici harcamalarının %43 azaldığı, kıyafet ve yiyecek hizmetleri ile ilgili harcamaların %60 ve sağlık ve güzellik harcamalarının %44 azaldığı,

-Katılanların %67’sinin video görüşme uygulamaları başta olmak üzere medya harcamalarının %59 artmış olduğu gözlemlenmiştir.

Ulusal İstatistik Ofisi verilerine göre, Birleşik Krallık’ta web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı, 2020 yılı Mayıs ayında yüzde 30’a yükselmiştir. Bu gelişme, ülkenin dünyanın en gelişmiş e-ticaret pazarlarından biri haline gelmesine yardımcı olmaktadır.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

McKinsey's Sales & Marketing Practice tarafından hazırlanan Haziran 2020 tarihli “Perakendenin Yeniden Başlaması-Teknoloji perakendenin geleceğini nasıl şekillendirecek” (*Rebooting Retail-How Technology Will Shape the Future of Retail*) adlı yakın tarihli raporda, Birleşik Krallık’ın online alışverişte diğer Batılı ülkelerden daha ileride olduğunu ve tüketicilerin %20’sinin tamamen ya da çoğunlukla online alışveriş yaptıklarını göstermektedir. Perakende marjlarının 2013’ten bu yana; rekabet, çok kanallı operasyon maliyetleri, azalan alan maliyeti ve işgücü maliyetlerinin artması gibi sebeplerle neredeyse %2 oranında düştüğünü, bu nedenle teknolojinin İngiliz perakendeciler için satış yapmak ve kârlı kalmak için stratejik bir zorunluluk olduğunu ortaya koymuştur. (Rapor, Covid 19 krizinden önceki veriler esas alınarak hazırlanmıştır.) Söz konusu raporda başarılı perakende firmaları için otomasyonun stratejik bir zorunluluk olduğu ve ayrıca yarının başarılı perakendecilerinin bir yol haritası oluşturmaları gerektiği de açıklanmıştır.

Bundan başka “gov.uk” resmi web sayfasında girişimcilerin işletmelerini büyütmek ve satışlarını artırmaları konusunda genel bilgiler içeren bir rehber yer almaktadır. Söz konusu resmi rehberde; eski müşterileri geri kazanma, satış kayıtlarının doğru tutulması, satışların,

nakit akışının, karlılığın ve fiyatların gözden geçirilmesi gibi işletmelerin satışlarının artırılmasına yardımcı olacak önerilere yer verilmiştir.⁶

Kamu İhaleleri

İngiliz hükümeti tarafından 2020 yılı bütçesinde; parlamento süresinin sonunda, kamu sektörü net yatırımının son 40 yılda ortalama olarak üç katına çıkacağı, Birleşik Krallık genelinde 202425 yılına kadar karayolları, demiryolları, iletişim, okullar, hastaneler ve elektrik şebekeleri için toplamda 640 milyar sterlin brüt sermaye yatırımı sağlanacağı açıklanmıştır. Hükümet tarafından 2020 yılı bütçesinde duyurulan “Ulusal Altyapı Stratejisi-National Infrastructure Strategy”⁷ 25.11.2020 tarihinde yayınlanmıştır. Planda öne çıkan başlıklar, ekonomik büyümeyi ve üretimi desteklemek; 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefini gerçekleştirmek, özel yatırımları desteklemek ve alt yapı projelerinin geliştirilerek tüm ülkeye ulaştırılmasının sağlanmasıdır.

Ülkede altyapı yatırımlarının yatırım ve finansmanı sağlamak için, kamu ve özel sektör yatırımlarının her ikisinin de bulunduğu karma bir model kullanılmaktadır. Buna karayolları ve demiryolu altyapısı ile okullar ve hastaneler gibi sosyal altyapı yatırımları da dahildir. Bütçe 2018'de hükümet artık mevcut Özel Finans Girişimi (PFI) modeli olan Özel Finans 2'yi (PF2) kullanmayacağını açıklamış, ancak özel yatırımları başka yollarla desteklemeye devam edeceklerini açıklamıştır. PFI projeleri, kamu sektörü tarafından belirlenen niteliklere uygun olarak, projenin ömrü boyunca özel sektör tarafından tasarlanması, inşası, finansmanı ve işletilmesi (design, build or refurbish, finance and operate - DBFO) şeklinde kurulmakta ve projenin sona erdiği tarihte, esas kontratın maddelerine uygun olacak şekilde mülkiyet/sahiplik, kamu sektörüne veya özel sektöre geçmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca açılan 10.000 sterlin ve üzerindeki ihalelere <https://www.contractsfinder.service.gov.uk/Search/Results> bağlantısından arama yaparak ulaşılması mümkündür. Ayrıca kamu alımlarında yetkili kurum olan Crown Commercial Service'in gelecek satın alım ilanları <https://www.crowncommercial.gov.uk/agreements/upcoming> bağlantısında yer almaktadır.

⁶ <https://www.gov.uk/growing-your-business/increase-sales-to-existing-customers>

⁷ <https://www.gov.uk/government/publications/national-infrastructure-strategy>

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Üretimde yüksek verimlilik ve elverişli iklim koşullarına bağlı olarak Birleşik Krallık'ın tarım sektörü, ülkenin toplam gıda ihtiyacının yaklaşık üçte ikisini karşılayabilmektedir. Ülkenin ılıman iklimi ve yıl içine dengeli bir biçimde dağılan yağışlar sayesinde hem çok geniş bir ürün yelpazesi bulunmaktadır hem de üretim sezonu oldukça uzundur.

Ormancılık ve balıkçılık sektörleriyle beraber tarım sektörü ülke GSYİH'sinin %1'inden daha az (%0,7) bir kısmını oluşturmaktadır. Bu sektörde çalışan nüfus ise toplam nüfusun %2'si düzeyinde seyretmektedir. Bu oran, diğer pek çok gelişmiş ülke ile %5 olan AB ortalamasından çok düşüktür.

Çiftlikler, ortalama 70 hektar ile AB standartlarına göre oldukça büyük sayılmaktadır. Verimlilik düzeyi oldukça yüksektir.

Ülkede kullanılan tarımsal üretim teknikleri, gıda güvenliği ve gübre kullanımı konusunda tüketicilerin beklentilerini karşılayacak yönde sürdürülebilir, çevreye duyarlı ve insan sağlığını önceleyecek şekilde gelişmektedir. Diğer taraftan, organik gıdaya yönelik talepte artışlar yaşanmaktadır. Böylelikle organik üretime ayrılan tarımsal alanlar ve bu alanda faaliyet gösteren üreticilerin sayısında önemli bir artış da gerçekleşmiştir.

Diğer AB ülkelerine göre orman alanı oldukça az sayılabilecek ülke, ağaç ve orman ürünleri talebinin yaklaşık %85'lik kısmını ithalat yoluyla karşılamaktadır.

Diğer taraftan, dolaylı olarak ve doğrudan önemli bir istihdam ve gelir kaynağı olan balıkçılık sektörü, ülke ihtiyacının yaklaşık üçte ikisini karşılamaktadır.

Sanayi

II. Dünya Savaşı'nı izleyen dönemde Birleşik Krallık'ın imalat sanayi ürünlerinde yaratmış olduğu ticaret fazlası zaman içinde giderek erimiş ve 1980'lerin başında tamamen ortadan kalkmıştır. O yıllardan günümüze kadar, ülke, bu alanda yapısal hale dönüşen ve oldukça büyük ticaret açığı vermektedir.

1980'ler ve 1990'ların başlarında ülkede yaşanan iki önemli ekonomik durgunluk imalat sektöründeki daralmayı kısmen tetikleyen faktörlerden olmuştur. Her iki kriz, sektörde üretim kapasitesi ve istihdam bakımından ciddi azalmaya yol açmış, bu eğilim, ekonominin düzleşme çıkılan dönemlerde de tersine dönmemiştir.

Bu olumsuz etkilerin yanı sıra, 1997 yılından bu yana, imalat sanayi firmaları, değerli döviz kurunun dış pazarlarda rekabet gücü bakımından yarattığı zorluklarla da mücadele etmek durumunda kalmıştır.

Tekstil, çelik ve gemi inşası gibi bazı geleneksel sanayilerin önemini giderek yitirdiği Birleşik Krallık'ta, havacılık, otomotiv, elektrikli, elektronik ve optik cihazlar, suni sentetik elyaflar ve kimyasal maddeler gibi bazı sektörlerde ülke uluslararası rekabet gücünü korumaktadır.

Dünyanın en büyük iki ilaç firması olan GlaxoSmithKline ve AstraZeneca, İngiliz kökenlidir. Ayrıca Birleşik Krallık biyoteknoloji alanında dünyada ABD'den sonra ikinci önemli merkez konumundadır.

Ülkenin imalat tabanında, kalite standartları ve verimlilik üzerinde yarattığı yayılma etkisi ile doğrudan yabancı yatırımların önemli bir etkisi bulunmaktadır. Yabancı yatırımlar, özellikle otomotiv sektörü gibi yok olmaya yüz tutan bazı sektörlerde yeniden canlanma yaratmış, Japon, Amerikan ve Fransız firmalar ülkede imalat tesisleri kurmuştur.

Ülke, Almanya, Fransa ve İspanya'nın ardından Avrupa'nın dördüncü en büyük otomobil üreticisidir. Ülkedeki iki önemli üretici General Motors ve Ford'un, Birleşik Krallık'taki üretimlerini kısımlarına ve MG Rover'da yaşanan çöküşe rağmen otomotiv sanayi halen Birleşik Krallık'ta önemini korumaktadır. 2021 yılında 30,9 milyar sterlin ihracat değeriyle Birleşik Krallık'ın toplam mal ihracatının yaklaşık %8,7'lik kısmını (en fazla ihracat yapan üçüncü sektör) otomotiv ihracatı oluşturmaktadır. Otomotiv ihracatının üzerinde ise makine (%15) ve değerli taş (%14) ihracatı bulunmaktadır.⁸

Ülkeye yönelen doğrudan yabancı yatırımlar Birleşik Krallık'ı Almanya'dan sonra Avrupa'nın ikinci en büyük yarı-iletken üreticisi haline getirirken, ayrıca bilgisayar yazılım sanayinin de güçlenmesinin en önemli nedeni olmuştur.

Ülkede faaliyet gösteren yabancı yatırımcılar işletmeye yönelik ar-ge faaliyetlerine yapılan harcamaların da yaklaşık üçte birlik kısmını gerçekleştirmektedir.

Hizmetler

Hizmet sektörü perakende, otel, restoran, ulaşım, bilişim, finans, sigorta, gayrimenkul, yönetim ve destek hizmetleri, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetler, eğitim, sağlık, sosyal hizmet, sanat, eğlence, rekreasyon, kamu yönetimi, savunma vb. faaliyetlerden oluşmaktadır.

⁸ <https://tradingeconomics.com/united-kingdom/exports-by-category>

2021 yılında, hizmet endüstrileri Birleşik Krallık'ın toplam ekonomik çıktısının (Gayri Safi Milli Hasılanın) %80'ini oluşturmuştur. Ekim-Aralık 2021 dönemi itibarıyla işgücünün %82'si hizmet sektöründedir.⁹

Bu haliyle ekonomideki payı tüm diğer alanlardan daha yüksektir ve sektör Birleşik Krallık ekonomisine hakimdir. Fransa ve ABD ile benzerlik taşısa da GSMH'daki payı %69 olan Almanya'nın üzerindedir ve Birleşik Krallık bu haliyle diğer G7 ülkelerinden daha fazla hizmet sektörüne bağımlıdır. Ayrıca GSYİH'da en büyük paya sahip dört sektörden -tarım, inşaat, üretim ve hizmet- arasından 2008'deki ekonomik gerilemeden sonra toparlanan ilk sektör hizmet sektörü olmuştur.¹⁰

Perakende Sektörü

Birleşik Krallık başta gıda ve ev eşyalarının süpermarketlere tedarik edilmesi olmak üzere etkin bir perakende ve toptancı sistemine sahiptir.

Kar marjları süpermarketler arasındaki rekabetin son yıllarda hızla artmasına rağmen yüksektir. Başlıca süpermarket şirketleri sundukları hizmetleri genişleterek on-line satışlara da başlamıştır. Bu durum Birleşik Krallık'ı e-ticaret açısından dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasına sokmuştur.

Değer bazında perakende satışların yarısından fazlası, çoğunlukla gıda dışı ürünler satan mağazalar tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan elektronik eşyalar, giyim vb. gıda dışı ürünlerin de süpermarketler tarafından satılmaya başlanması sonucu, bu oranın daha da yüksek olduğu düşünülmektedir.

Finansal Hizmetler

Londra, New York ve Tokyo ile beraber dünyanın üç büyük finansal merkezinden biridir.

Sınır ötesi krediler, uluslararası bono ihracı ve ticareti, döviz ve hisse senedi ticareti ve fon yönetimi de dahil olmak üzere ülke pek çok uluslararası mali piyasalara liderlik yapmaktadır. Diğer önemli uluslararası finans merkezlerinden daha fazla sayıda yabancı banka ve yatırım şirketine ev sahipliği yapan Londra'da ayrıca dünyanın en büyük sigortacılık, spot altın ve denizcilik piyasaları da bulunmaktadır. Finansal hizmetler sektörünün büyüklüğü

⁹ <https://researchbriefings.files.parliament.uk/documents/SN02786/SN02786.pdf>

¹⁰

<https://www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/articles/fivefactsabouttheukservice-sector/2016-09-29>

Londra'yı bir fintech merkezi haline dönüştürmüştür. Bu bağlamda ABD dışındaki ikinci büyük fintech merkezi Birleşik Krallık'tır.

Sahip olduğu kurumlar, insan kaynakları ve profesyonel hizmetleri ile Batı Avrupa'nın finans merkezi olan Birleşik Krallık'ın, Avrupa Para Birliği'nin dışında kalma kararı, bu konumunu sarsmamıştır. Diğer taraftan, Londra Borsası (LSE) New York ve Tokyo'nun ardından üçüncü en büyük menkul kıymet borsasıdır.

Birleşik Krallık bankacılık sektöründe mevduat toplama ve kredi verme faaliyetleri büyük ölçüde on büyük banka grubu tarafından yürütülmektedir.

Birleşik Krallık sigortacılık sektörü de, ABD ve Japonya'nın ardından dünyada üçüncü, Avrupa'da ise birinci sıradadır. Sektörün en önemli kurumu, havacılık, nakliye, petrol ve doğal gaz gibi riski büyük olan sektörlerle hizmet sunan ve dünyada bir eşi bulunmayan Londra Piyasası'dır. Londra Piyasası'ndaki firmaların dörtte üçü yabancı şirketlere aittir.

Birleşik Krallık'taki finansal hizmetlere ilişkin düzenlemeler Financial Conduct Authority (FCA) ve Prudential Regulation Authority (PRA) tarafından yürütülmektedir. Her iki kurum da İngiliz Merkez Bankası Bank of England'ın bir parçası olarak 2013 yılında kurulmuştur.

Financial Conduct Authority (FCA)'nin en önemli görevi ve PRA'dan ayrılan tarafı, tüketicilerin korunması, tüketici kredisinde adil uygulamaların düzenlenmesi ve sağlanmasıdır. Bunun dışında finansal sektörün bütünlüğünün korunması ve geliştirilmesi ile finansal hizmet sağlayıcıları arasında sağlıklı rekabeti teşvik etmek de diğer görevleri arasındadır. Bağımsız bir kamu kuruluşu olarak çalışması düzenlenen ve denetlenen firmalardan alınan ücretler ile finanse edilmekte; Hazine'ye ve Parlamento'ya karşı sorumlu bulunmaktadır. Kurumun düzenleme ve kararlarına <https://www.fca.org.uk/publications> bağlantısından ulaşılması mümkündür.

Prudential Regulation Authority (PRA) ise bankalar ve sigorta şirketleri de dahil olmak üzere yaklaşık 1.500 finans kuruluşunun kuruluş izni, yetkilendirme ve denetimi görevlerini yürütmektedir.¹¹

¹¹ <https://www.bankofengland.co.uk/prudential-regulation>

Turizm

Birleşik Krallık, turizm gelirleri bakımından ABD, İspanya, Fransa ve İtalya'nın ardından dünyanın beşinci büyük ülkesidir. Nüfusun 2,1 milyonluk kısmına istihdam sağlayan sektör ülke GSYİH'sinin de %5'ini oluşturmaktadır.

Ülkeye gelen yabancı turistler en fazla Londra'yı tercih etmektedir. 2019 yılı itibarıyla Birleşik Krallık'ı ziyaret eden 40,9 milyon ziyaretçinin 21,7 milyonu Londra'yı ziyaret etmiştir.¹²

Turizm sektörü Covid-19 salgınından en çok etkilenen sektörlerin başında gelmektedir. 2021 yılının 3. Çeyreğinde Yurtdışında ikamet edenlerin Birleşik Krallık'ı ziyaret sayısı 2019 yılının aynı dönemine kıyasla %86 azalarak 1,3 milyona düşmüştür. Buna bağlı olarak da deniz aşırı ülkelere gelen turistler tarafından yapılan harcama tutarı da aynı dönemler kıyaslandığında %87 azalmıştır.¹³

Ulaştırma

Yeni yatırımların yapılmamasına bağlı olarak, Birleşik Krallık kara taşımacılığı altyapısının kalitesi gelişmiş ülke standartlarına göre orta düzeydedir. Altyapının geliştirilmesi hükümet tarafından öncelik verilen konular arasındadır.

Toplu taşımanın yetersizliği Birleşik Krallık'ta özel araç kullanımını artırıcı bir etki yaratmıştır. 1950'li yıllardan bu yana özel araç kullanımını giderek artarken demiryolu kullanımı sabit kalmış, buna karşılık otobüs kullanımını önemli ölçüde azalmıştır.

Diğer taraftan, Birleşik Krallık'ın yaygın demiryolu ağı, yatırım eksikliğine bağlı olarak bakımsız kalmıştır. Özellikle Londra ve çevresindeki hatlar pahalı olmanın yanı sıra ciddi bir trafik sorunu ile karşı karşıyadır. 1996 yılında demiryollarının özelleştirilmesi de bu soruna çözüm getirememiştir. Diğer yandan, demiryolu kullananların sayısında artış görülmekte, hükümetin demiryolu ile yük taşımacılığının geliştirilmesine ilişkin çabaları da olumlu sonuçlar vermektedir.

Ülkenin coğrafi anlamda nispeten küçük olmasına bağlı olarak havayolları önemli bir iç ulaşım aracı durumunda değildir. Bununla beraber Birleşik Krallık'taki pek çok havaalanı uluslararası ulaşım merkezi konumundadır. En büyük havaalanı Londra'daki Heathrow, aynı

¹²

<https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/leisureandtourism/articles/traveltrends/2019#over-seas-residents-visits-to-and-spend-in-the-uk>

¹³

<https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/leisureandtourism/bulletins/overseastravelandtourism/julytoseptember2021>

zamanda uluslararası yolcu taşımacılığında dünyada ilk 10 havaalanı içerisinde yer almaktadır (pandemi dönemi hariç). Heathrow'un bu konumunun yarattığı avantaja da bağlı olarak 1987 yılında özelleştirilen İngiliz Havayolları (British Airways) halen dünyanın en büyük havayolu şirketlerinden biridir.¹⁴

Telekomünikasyon

Birleşik Krallık, AB üyesi ülkeler içinde telefon hizmetlerini özelleştiren ilk ülkelerden biridir. Kamuya ait bir tekel olarak faaliyet gösteren ulusal telefon şirketi British Telecom (BT), 1984 ve 1991 yıllarında iki aşamalı olarak özelleştirilmiştir.

Halen yaklaşık 100 adet lisanslı özel sektör firmasının faaliyet gösterdiği sektörde, özelleştirme ile rekabetin artmasına bağlı olarak fiyatlarda indirime gidilirken hizmet kalitesi oldukça gelişmiştir.

Birleşik Krallık, Avrupa'nın en güçlü mobil telefon sektörlerinden birine sahiptir. Dünyanın en büyük mobil telefon şirketi olan Vodafone bir İngiliz firmasıdır.

Madencilik

Madencilik sektörü, Birleşik Krallık gayri safi katma değerinin 495 milyar sterlinlik payını oluşturmakta ve 3,4 milyon kişiye iş sağlamaktadır. Sektör her yıl ekonomiye 20 milyar sterlin değerinde malzeme ve hizmet tedarik etmektedir ve inşaat sektörünün en büyük tedarikçisidir.¹⁵

Madencilikte kilit sektörler şunlardır:

Enerji mineralleri – kömür

İnşaat mineralleri - agrega, tuğla kili ve çimento hammaddeleri

Endüstriyel mineraller - kaolin (çin kili) ve bilyalı kil, silis kumu, alçıtaşı, potas, tuz, endüstriyel karbonatlar, florpar ve barytlar

Metal mineralleri - tungsten, altın

Enerji dışı mineraller için en büyük pazar inşaat sektörüdür. Birleşik Krallık'ta çıkarılan ve kullanılan endüstriyel mineraller, öncelikle yurt içinde kullanılanlar (örneğin cam yapımı,

¹⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_busiest_airports_by_passenger_traffic#2019_statistics

¹⁵

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/691932/Mining_and_quarrying_responses.pdf

silis kumu ve kireçtaşı, demir ve çelik üretimi için) ve önemli uluslararası pazarlara sahip kaolin, bilyalı kil ve potas gibi minerallerden oluşmaktadır. 1617

Maden endüstrisi Birleşik Krallık ekonomisindeki en büyük malzeme akışını temsil etmektedir ve aynı zamanda en büyük imalat sektörlerinden biridir. Sonuç olarak, mineral ürünleri endüstrisinin operasyonları, diğer birçok sektörün Birleşik Krallık genelinde faaliyet gösterme, gelişme ve iş yaratabilmelerinin anahtarı olmaktadır.

Birleşik Krallık Kömür (UK COAL) ülkenin elektrik üretimi için enerji ihtiyacının yaklaşık %7'sini karşılayan Birleşik Krallık'ın en büyük kömür üreticisidir. Yılda yaklaşık 1,5 milyon ton kömür üreten yedi aktif yüzey madenine sahiptir.¹⁸

Kömür talebi elektrik santrallerinden gelen talebin %56 azalması ile 2,9m tona gerilemiş ve bu haliyle önceki yıla göre üçte bir oranında azalarak 7,9 milyon tona düşmüştür. Hükümetin resmi rakamlarına göre, kömür yakıtlı gücün 2019 yılında Birleşik Krallık'ın elektrik üretimindeki payı sadece %2'dir. İngiliz hükümetinin temiz enerji hedefleri ile kömür üretimindeki düşüşün devam edeceği tahmin edilmektedir.

Birleşik Krallık doğal gaz rezervlerinde dünyada onuncu sırada gelmektedir. Ülkenin yaklaşık 780 milyon ton petrol rezervi olduğu tahmin edilmektedir.

Enerji

Birleşik Krallık iklim değişikliğiyle mücadele etmek için 2050 yılına kadar tüm sera gazı (GHG) emisyonlarını net sıfıra getirme hedefini açıklamış ve bunun için enerji sektörünün hedefe yönelik yenilenebilir ve sürdürülebilir enerji planlaması yapmasını beklediklerini açıklamıştır. Hükümet 2020 bütçesinde karbon emisyonlarını azaltmaya yönelik hazırlanan enerji verimliliği önlem planı için 3 milyar sterlin bütçe ayırmıştır.

Enerji sektörü 2019 yılında ekonomiye 30,9 katma değer sağlamış; toplamda tedarik zincirleri ve faaliyetleri desteklemek için diğer sektörlerden mal ve hizmetlerin ara tüketimi yoluyla ekonomik faaliyette 94,6 milyar sterlin kaynak yaratmıştır. Sektör aynı dönemde 13 milyar sterlin yatırım yapmıştır. Vergiye katkısı 7,8 milyar sterlidir.¹⁹

¹⁶ <https://www.gov.uk/government/publications/extractive-industries-transparency-initiative-payments-report->

¹⁷ [/mining-and-quarrying-in-the-uk](https://www.gov.uk/government/publications/extractive-industries-transparency-initiative-payments-report-)

¹⁸ <https://web.archive.org/web/20081021034118/http://www.ukcoal.com/company-information>

¹⁹ <https://www.energy-uk.org.uk/publication.html?task=file.download&id=7655>

Enerji sektörü Birleşik Krallık genelinde 738,000 kişiye istihdam sağlamış ve bu rakam Birleşik Krallık'taki 49 işten 1'inin doğrudan ya da dolaylı olarak enerji sektöründe çalıştığını göstermektedir.

Diğer yandan 1990 yılından bu yana enerji sektörü CO2 emisyonlarını %68 düşürmüş ve gelecekte daha da düşürmeyi hedeflenmektedir.

BEIS Smart Meters istatistiklerine göre şu ana kadar 14 milyondan fazla akıllı sayaç kullanıma alınmış ve elektrikli araçlar için Birleşik Krallık genelinde 19.000'den fazla şarj noktası kurulmuştur.

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Birleşik Krallık iş kültüründe zamanlama ve planlamaya çok önem verilmektedir. Randevular uzun zaman öncesinde belirlenmekte, son dakika toplantı talepleri ya da habersiz ziyaretler hoş karşılanmamaktadır.

Bu çerçevede, katılımcıların toplantılara tam zamanında ve hazırlıklı olarak gelmesi ayrıca birden fazla katılımcı olması durumunda tüm katılımcıların bilgilendirilmesi beklenmektedir. Toplantıya katılamayacak ya da geç katılacak kişilerin, bu durumlarını önceden bildirmeleri gerekmektedir.

İş dünyasında ırk, cinsiyet ve yaş ayrımcılığı yapılmamasına çok önem verilmekte olup, iş başvurularında yaş, cinsiyet ve fotoğraf yer almamaktadır.

Para Kullanımı

Nakit kullanımı son 10 yılda hızla azalırken banka kartı ile ödeme artmış olup en fazla ödeme işlemi banka kartı ile yapılmaktadır. Banka kartı ödemelerini sırasıyla nakit ödeme, ödeme talimatı, banka ödemeleri ve kredi kartları takip etmektedir. Temassız kart ödemeleri önemli oranda artış göstermektedir.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Birleşik Krallık'a seyahatte Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkeye giriş yapabilmeleri için önceden vize almaları gerekmektedir. Vize türü seyahat amacına göre değişmektedir.

Tüm vize türlerine ilişkin bilgiye Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı'nın internet sitesindeki <https://www.gov.uk/government/organisations/uk-visas-and-immigration> bağlantısından bilgi edinilebilir.

Birleşik Krallık İstanbul Konsolosluluğu'nun iletişim bilgileri için <https://www.gov.uk/world/organisations/british-consulate-general-istanbul> sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Ayrıca şirket kurmak için Birleşik Krallık'a gelecek kişilerin yatırımcı vizesi almaları gerekmektedir.

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

Birleşik Krallık'ta resmi tatil günleri İskoçya, Kuzey İrlanda, İngiltere ve Galler için farklılık göstermektedir. Tatil günleri yıldan yıla değişmektedir. Detaylı bilgi için <https://www.gov.uk/bankholidays> ziyaret edebilirsiniz.

2022 Yılı Baharımdan İtibaren Resmi Tatiller (milli gün vb) ²⁰

15 Nisan	Cuma	Good Friday
18 Nisan	Pazartesi	Paskalya Tatili
2 Mayıs	Pazartesi	Erken Mayıs Tatili
2 Haziran	Perşembe	Bahar Tatili
3 Haziran	Cuma	Platin Jübile Tatili
29 Ağustos	Pazartesi	Yaz Tatili
26 Aralık	Pazartesi	Noel Ertesi Tatili (Boxing Day)
27 Aralık	Salı	Noel Tatili (ikame gün)

2023 Yılı Resmi Tatilleri (milli gün vb)

2 Ocak	Pazartesi	Yeni Yıl
7 Nisan	Cuma	Good Friday
10 Nisan	Pazartesi	Paskalya Tatili
1 Mayıs	Pazartesi	Erken Mayıs Tatili

²⁰ <https://www.gov.uk/bank-holidays>

29 Mayıs	Pazartesi	Bahar Tatili
28 Ağustos	Pazartesi	Yaz Tatili
25 Aralık	Pazartesi	Noel Tatili
26 Aralık	Salı	Noel Ertesi Tatili

Genel olarak mesai günleri Pazartesi-Cuma arası olmak üzere beş gündür. Çalışma saatleri ise, 09.00-17.00 ise de birçok firma ve kurum çalışma saatlerini esnekletirebilmektedir.

Yerel Saat

Birleşik Krallık, kış döneminde GMT (Greenwich Mean Time) saat diliminde yer almaktadır. Yaz saati ve kış saati uygulamaları arasında bir saatlik fark vardır. Yaz saati her yıl mart ayının son pazar günü başlar. Saatler 2:00'dan 3:00'a ayarlanır. Kış saati her yıl ekim ayının son pazar günü başlar. Saatler 3:00'dan 2:00'a ayarlanır.

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Ülkemizde de geçerli olan şirket türlerine benzer olan, aşağıdaki şirket türlerinden birisi ile Birleşik Krallık'ta iş yapmak mümkündür.

Gerçek Kişi Tacirler

1 - Gerçek Kişi Tacirler (Sole Trader): Kuruluşu ve işleyişi basittir. Tek başına işin sahibidir. Kârzarar ve tüm borçlara karşı kişisel sorumlu olunur. Gelir İdaresi'ne (HMRC) serbest meslek kaydı yaptırmak yeterlidir. Gelir vergisi mükellefidir.

2- Adi Ortaklık (Ordinary Partnership): Birden fazla kişinin ortaklık kurmasıdır. Ortakların her biri borçlara karşı tam sorumludur. Ortaklar Gelir İdaresi'ne serbest meslek kaydı yaptırmalıdır. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

3- Sınırlı Ortaklık (Limited Partnership): Aralarında en az biri sınırlı biri genel olmak üzere birden fazla kişinin ortaklık kurmasıdır. Yönetimde yer almamış olmak ve para çekmemiş olmak kaydıyla, ortaklar borçlara karşı taahhüt ettiği sermaye kadar sorumlu olunur. Ortaklar Gelir İdaresi'ne serbest meslek kaydı yaptırmalıdır. Ayrıca, ortaklığın Companies House'a kayıt ettirilmesi zorunludur. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

4- Sınırlı Sorumlu Ortaklık (Limited Liability Partnership, LLP): En az iki tayin edilmiş (ilave görev ve sorumluluk yüklenmiş) ortak bulunmalıdır. Nispeten daha az kişisel risk alınmaktadır. Borçlara karşı şahıslar değil, ortaklık sorumludur. Kuruluşu, limited şirket gibi olduğundan, diğer ortaklık türlerine göre kısmen daha karmaşıktır. Ortak şahısların Gelir

İdaresi'ne, ortaklığın ise Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekmektedir. Ortaklar kişisel olarak gelir vergisi beyanında bulunurlar.

Tüzel Kişi Tacirler

- 1- Limited Şirket (Private Limited Company): Üyelerin sorumluluğu sahip oldukları hisseler üzerinden ödenmemiş miktarda sınırlıdır. Şirket adına malvarlığı edinilebilir, kişilerden bağımsızdır. En az bir şirket direktörü ve bir şirket yazmanı atanması gereklidir. Bunlar şahıs olabilecekleri gibi tüzel kişiler de olabilirler. Şirketin Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekir. Şirket kuruluşu için gerekli işlemleri şahıslar kendileri yapabilecekleri gibi, şirket kuruluş firmaları (company formation agents) veya ticari konularla ilgili avukatlar da yapabilir.
- 2- Anonim Ltd. Şti. (Public Limited Company-Plc): Şirketin hisseleri menkul kıymetler borsası aracılığıyla halka satılmak üzere sunulur ve üyelerin sorumluluğu sahip oldukları hisseler üzerinden ödenmemiş miktarla sınırlıdır. En az iki üyesi ve iki direktörü bulunması ve şirket sekreterinin kanunla belirlenmiş niteliklere sahip bir kişi olması ve Companies House'a kayıt ettirilmesi gerekir.
- 3- Garanti ile Sınırlanan Şti. (Limited by Guarantee): Üyelerin sorumluluğu, eğer tasfiye edilmişse, şirketin aktiflerine katmayı kabul ettikleri miktarla sınırlıdır.
- 4- Özel Sınırsız Şti. (Unlimited Company): Üyelerin sorumluluğunda sınır yoktur.

Şirket Kurma Prosedürü

Birleşik Krallık'ta faaliyette bulunan her yabancı şirketin kayıt yaptırması zorunlu olmamakla birlikte, Birleşik Krallık'ta şube veya iş yeri olarak fiziksel bir varlığı bulunan her yabancı şirketin, Companies House'a kayıt yaptırması gereklidir.

2009'da çıkan Yabancı Şirketler Düzenlemesi (Overseas Companies Regulations 2009) uyarınca, daha önce İş Yeri veya Şube olarak iki farklı şekilde kurulabilen yabancı şirketler, artık "Yabancı Şirketlerin Birleşik Krallık'taki İşletmesi" (Overseas Company opening a UK Establishment) olarak tek bir şekilde kayıt yaptırabilmektedir. Yabancı bir şirketin ticari faaliyette bulunmak üzere oluşturduğu işletmeyi, en geç bir ay içinde kendi ülkesindeki ana şirketin bilgileri ile birlikte başvurarak Companies House'a kayıt yaptırması gerekmektedir. İşletmenin yapısı ana şirketin kuruluş ve ortaklık yapısı ile aynıdır.

Şirket adı belirlemeden önce, çeşitli ticari ve telefon rehberlerinden veya Companies House'un ücretsiz bilgi servisinden yararlanılarak aynı isimde başka bir şirket olmadığını, İngiliz kanunlarınca şirket adıyla ilgili kısıtlayıcı hükümler bulunmadığının ve kayıtlı bir ticari marka ile aynı veya benzer olmadığını kontrol edilmesinde fayda vardır.

Limited şirket kuruluşu, Companies House'a şirket kaydı internet üzerinden 24 saat içerisinde 12 GBP karşılığında <https://www.gov.uk/register-a-company-online> bağlantısı üzerinden yapılabilmektedir. Bu kayıt şekli için, şirketin ismi ve kayıtlı adresi, şirket direktörleri ve yazmanlarının isim ve adresleri ve hissedarların detayları gibi bilgiler gereklidir. İnternet üzerinden kayıt yapabilmek için aşağıda belirtilen iki belgenin, Companies House tarafından onaylanmış şablonlar kullanılarak hazırlanması gerekmektedir:

1. Memorandum of Association “Şirket Kuruluş Senedi”: Şirketin adı, kayıtlı ofis adresi ve konusu/faaliyet konusunu belirtir.
2. Articles of Association “Kuruluş Sözleşmesi”: Şirketin iç düzenlemelerini belirleyen belgedir.

Şirket kaydı ayrıca IN01 formu kullanarak da yapılabilmektedir. Yukarıda anlatılan iki evrak ve IN01 Formu ile birlikte standart kayıt (8-10 gün) için 40 GBP, aynı gün kayıt için 100 GBP karşılığında yapılmaktadır.

3. Form IN01: www.companieshouse.gov.uk/forms/formsContinuation.shtml#IN01

Formda şirketin direktörü (company director), yazmanı (company secretary) ve kayıtlı ofis adresine dair bilgiler bulunur. Şirketin en az bir direktör bir de yazmanı olması gerekmektedir. Türkiye’de kurulu bir şirket Birleşik Krallık’ta işlerini Türkiye’deki firma adına yürütmek üzere bir şube veya işyeri açtığı takdirde; şube kuruluşundan itibaren 1 ay içerisinde aşağıda sıralanan belgeleri Companies House’a göndermek suretiyle şube kayıt işlemini yaptırmalıdır:

- OS IN01 Formu

www.companieshouse.gov.uk/forms/formsContinuation.shtml#OSIN01

-Ana Şirketin orijinal ana sözleşmesiyle birlikte İngilizceye çevrilmiş ve tasdik ettirilmiş İngilizce nüshası,

- Yetkili bir merci tarafından kontrol edilmiş ve tasdik edilmiş son yıla ait bilanço ve kârzarar tablosu, - 20 GBP kayıt ücreti

Sigorta

Birleşik Krallık’ta National Insurance (NI) adı verilen ulusal sigorta sistemi bulunmaktadır.

Ulusal sigorta sistemi yetkili kurumu Gelir ve Gümrük İdaresi (HM Revenue and Customs)’dir. Çalışanların gelirlerine göre katkı payı ödedikleri sistem sağlık sigortası, işsizlik

sigortası, doğum izni, engellilik yardımları ve emeklilik sistemini kapsamaktadır. Sigorta katkı payları 4 kategori altında toplanmaktadır.²¹

Sınıf 1 – Haftalık geliri 184 sterlin ve üzerinde olan ve emeklilik yaşı gelmemiş çalışanlar için işveren tarafından gelirden düşülerek ödenir.

Sınıf 1 A ve B: Çalışanların maliyet ve yardımları doğrudan işveren tarafından ödenir.

Sınıf 2 – Yıllık geliri 6,515 sterlinden fazla olan serbest meslek erbabı tarafından ödenir.

Sınıf 3 – Gönüllü katılım, genellikle sigorta süresinde boşluk olmaması ya da boşlukların doldurulması için ödenir.

Sınıf 4- Yıllık geliri 9,569 sterlinden fazla olan serbest meslek erbabı tarafından ödenir.

2021-2022 yılı için oranlar:

Gelir	Sınıf 1 - Sigorta Oranı
Haftalık gelir £184 - £967 arasında ise (Aylık gelir £797 - £4,189 arasında ise)	12%
Haftalık gelir £967'den fazla ise (Aylık gelir £4,189'den fazla ise)	2%

Sınıf	Sigorta Oranı
Sınıf 2	3.05 £ haftalık
Sınıf 4	9%(kar oranı £9,569 - £50,270 arasında ise)
	2%(kar oranı £50,270'den fazla ise)

Bankacılık Mevzuatı

İngiliz Merkez Bankası-Bank of England, parasal ve finansal istikrar sağlanması görevini yürütmektedir. Birleşik Krallık üç yüzden fazla bankası ve gelişmiş finans sistemi ile Avrupa'nın en büyük ve dünyanın dördüncü büyük bankacılık sistemine sahiptir. Bireysel bankacılık, ticari bankacılık ve yatırım bankacılığı en geniş hizmet sağlanan alanlardır.

Birleşik Krallık'ın en büyük bankaları arasında Barclays, HSBC; Lloyds Banking Group (Bank of Scotland/Halifax); Royal Bank of Scotland Group(Natwest, Ulster Bank) sayılabilir.

Genel olarak Birleşik Krallık'ta banka hesabı açılması için 18 yaşın üzerinde olunması, Birleşik Krallık veya AB'de ikamet edilmesi gerekmektedir. Kimlik belgeniz ile Birleşik

²¹ <https://www.gov.uk/national-insurance>

Krallık'ta mevcut başka bir banka hesabınız olduğunu gösteren veya ikametgahınızı gösteren belgeler ile online ya da şubeden başvuru yaparak banka hesabı açılabilmektedir. İş hesabı açacaklar için bu belgeler şirket temsilcisinden talep edilmektedir.

Banka kredilerinde en önemli husus kredi başvurusunda bulunan kişi ya da şirketin kredibilitesidir. Kişilerin geçmişte borçlarını süresinde ve tam olarak ödeyip ödemediği araştırılmaktadır ve bu durumların mevcudiyeti halinde kredi notu düşürülmektedir. Ticari kredilerde kredi tutarının belirlenmesinde işletmenin büyüklüğü, kredi amacı, geri ödeme şartları, amaç ile kredi tutarının dengeli olup olmadığı ve benzeri koşullar incelenmektedir. Krediler teminatlı ya da teminatsız kredi olarak ayrılmaktadır. Küçük işletmeler için standart işletme kredileri 1.000£ - 25.000£ arasında değişmekte, yaklaşık %7-8 faiz ile 1 ila 10 yıl geri ödemeli olarak düzenlenmektedir.

Vizeler

Turist veya öğrenci vizesi gibi vizelerle Birleşik Krallık'ta şirket kurulması kanunen mümkün değildir. Ancak, "investor" veya "sole representative" vizesi başvurularının sonuçlanmasının uzadığı durumlarda, bekleme sırasında alınacak kısa süreli diğer vizeler ile Birleşik Krallık'ta şirket kurma, ofis bulma ve kiralama gibi ticari faaliyetler gerçekleştirilebilir. Birleşik Krallık'ta iş kurma konusunda Ankara Büyükelçiliği ve İstanbul Başkonsolosluğu'nda yatırımları teşvik etmekle görevli Department for International Trade temsilcileri ile görüşülmesinde fayda vardır.²²

Birleşik Krallık'ta firma kurmak isteyen kişi/kuruluşların faydalanabileceği vize türleri aşağıda özetlenmektedir.

1- Yeni İş Kurma Vizesi – (Start-Up Visa)

Yeni İş Kurma Vizesi, Birleşik Krallık'ta firma kurmak isteyen girişimcilere 2 yıl oturma hakkı tanıyan bir vize türüdür. 2 yılın sonunda aynı vize türünde uzatma başvurusu hakkı bulunmamakta ve yenilikçi iş vizesi (innovation visa) ya da farklı bir vize türüne geçiş yapılması gerekmektedir.

Bu vize türünde yeni bir iş fikrinizin olması, kurulacak işin yenilikçi ve büyüme potansiyeli olması gerekmekte ve iş planının Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı (Home Office) tarafından tanınan yetkili kurumlarca onaylanması gerekmektedir. Bu vize türünde halihazırda Birleşik Krallık'ta faaliyet gösteren bir firmaya yatırım yapılamaz.

²² <https://www.gov.uk/world/organisations/department-for-international-trade-turkey>

Yeni iş kurma vizesi (Start-up Visa) hakkında detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/start-up-visa> bağlantısından ulaşılması mümkündür.

2- Yenilikçilik Vizesi (Innovator Visa)

Yenilikçilik Vizesi ile Birleşik Krallık'taki girişimcilere ilk etapta 3 yıl oturma hakkı tanıyan bir vize türüdür. 3 yılın sonunda aynı vize türünde uzatma başvurusu hakkı bulunmakta ve uzatma sayısına sınır getirilmemektedir. Ayrıca, 3 yılın sonunda sınırsız oturma izni alınması mümkündür.

Bu vize türünde yeni bir iş fikrinizin olması, kurulacak işin yenilikçi ve büyüme potansiyeli olması, en az 50.000 sterlin yatırım yapılması ve iş planının Birleşik Krallık İçişleri Bakanlığı (Home Office) tarafından tanınan yetkili kurumlarca onaylanması gerekmektedir. Bu vize türünde halihazırda Birleşik Krallık'ta faaliyet gösteren bir firmaya yatırım yapılamaz.

Yenilikçilik vizesi (Inovator Visa) hakkında detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/innovator-visa> bağlantısından ulaşılması mümkündür.

3- Yatırımcı Vizesi (Tier 1 – Investor Visa)

Yatırımcı Vizesi (Tier 1), Birleşik Krallık'a yatırım yapmak isteyen kişilere ilk etapta azami 3 yıl ve 4 ay oturma hakkı tanıyan bir vize türüdür. Bu vizeye başvurulabilmesi için başvuru sahibinin veya başvuru sahibinin eşinin 2 milyon sterlin değerinde sermayeye sahip olması gerekmektedir.

Yatırımcı Vizesi (Tier 1) sahipleri, İngiliz devlet tahvili veya Birleşik Krallık'ta mukim faal şirketlerde hisse senedine 2 milyon sterlin ve üzeri yatırım yapma, eğitim görme, çalışma, 10 milyon sterlin yatırım yapılması durumunda 2 sene sonunda, 5 milyon sterlin yatırım yapılması durumunda 3 sene sonunda ve 2 milyon sterlin yatırım yapılması durumunda 5 sene sonunda kalıcı oturma başvurma ve aile üyelerini ülkeye getirme hakkına sahiptir. Bu vize türü ana faaliyet alanı gayrimenkul yatırımı ve yönetimi olan şirketlere yatırım yapılmasına izin vermemektedir. Gerekli koşulların sağlanması durumunda vize sahipleri 2 yıllık uzatma vizesi için başvuru yapma hakkına sahiptir. Yatırımcı Vizesi (Tier 1) hakkında detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/tier-1-investor> bağlantısı üzerinden ulaşılması mümkündür.

Tier 1 altında yer alan diğer vize türleri Exceptional Talent Visa ve Graduate Entrepreneur Visa hakkında detaylı bilgi <https://www.gov.uk/tier-1-exceptional-talent> ve <https://www.gov.uk/tier-1-graduate-entrepreneur-visa> bağlantılarında yer almaktadır.

Kaynak: T.C. Londra Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

KAYNAKÇA

1. ITC TRADEMAP: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
2. T.C. TİCARET BAKANLIĞI
3. TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ

YASAL UYARI: Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.